

List izhaja vsak ponedeljek. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50.—. Poštne stroške plačilo naročnik. Oglasi: za 1 mesec prostora L 1.50.—, za 3 mesece L 4.—, za 6 mesecev L 7.—, za 1 leto L 12.—. Oglase denarnih zavodov L 2.— na prvi strani L 2.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasne reklamacije in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Ženitovanjski običaji v tržaški okolici

V «Letopisu Matice slovenske» za leto 1885. čitamo kratko razpravo o ženitovanjskih običajih iz polpretekle dobe v tržaški okolici. Ker je opis v precejšnji meri zanimiv in bo gotovo zanimaj, ga tukaj podajamo v skrajšani in popravljeni obliki:

Pisec omenjene razprave, ki je neki D. M. Obalović, piše v začetku, da so se za njegovega časa pod vplivom tržaškega mesta jele izgubljati v okolici mesta narodne šege in navade. Tudi narodno nošo so moški takrat že popolnoma opustili, le pri ženskah jo je bilo še opaziti. Nato govori o ženitovanjskih običajih.

Ako je kaka deklica ugajala mladeniču, je ta navadno vsak večer zahajal na njen dom. Najboljši dokaz dekličine naklonjenosti napram mladeniču je bil, če ni mladeniču hiše prezagodaj zapirala. Vendar pa fant, dokler ni imel izvoljenke, je izbran, ni zahajal samo v eno hišo. Pri vasovanju je mladeniču najbolj služil ogenj. Fant je prišel z nezapaljeno smodko v hišo in prve njegove besede so bile: «Dobro večer! Imate malo ognja?» Ko so mu potem prižgali smodko, je mladenič sedel zraven deklice in se začel z njo pogovarjati. Če pa je fant z neprižgano smodko videl, da je v hiši že drugi fant, ki se že od prej meni z deklico, je poprosil za ogenj, si zapalil smodko, voščil, lahko noč ter izginil iz hiše. Koder se je pa primerilo, da v hiši ni bilo ognja — kar pa je redkokdaj — je deklica ponudila fantu kozarec vode. Kadar pa se je zgodilo, da so stopili v hišo, kjer so vsovali starejši fantje, se mladoletni fantje, so jih starejši naglasi z besedami: «Malo ognja, malo vode, dosti čestit!» Ali pa so jim ponudili kruha ali mleka. Takrat se je šlo, da vasa vatec ne sme imeti izpod osemnajst let. Za prave in odrasle fante pa so imeli šele one, ki so bili stari 24 let. Snubili so takrat precej dolgo časa. Prigodilo se je, da je fant po dvajsetletnem snubljenju zapustil deklo. Mladenici so se navadno precej dolgo časa ženili, ne da bi zato vprašali stariše, ali so s tem zadovoljni. Če je bila na primer dekletova mati z ženinom nezadovoljna, je to povedala svoji prijateljici, ne pa ženinu samemu. Ta je povedala zopet svoji prijateljici itd., dokler ni zvedela vsa vas ter tudi ženin sam. Ta je navadno takoj odstopil ter si poiskal drugo. Večkrat pa so morala dekleta poročiti take, ki jih niso marale. Stariši so jih prisilili. Ob takih prilikah so prepevale:

«Jo primejo za roko, jo peljejo v poroko. Ne „nuca“ nič.»

Kako pa se je fant seznanil s punco? Kadar se naravnost ni upal v njeno hišo, jo je ustavil na cesti in ji rekel: «Rad bi govoril s teboj nekaj besed.» Če dekličin fant ni bil po godu, mu je osorno odvrnila: «Dragi moj, več kaj, prav ničesar nimam govoriti s teboj.» In fant je moral oditi z dolgim nosom. Kadar pa se mu je deklica nasmejala, je bilo to dobro znamenje. Fant ji je ugajal. Fant je navadno dekletu, ki jo je snubil, daroval kako stvar v spomin. Bilo pa je tako pravilo, ki je veljalo za vse, da mu je morala deklica v slučaju, da sta se sprla, vse spomine brezpogojno vrniti. Tudi čas, kdaj smejo v vas, so imeli fantje določeni. In sicer trikrat na teden so hodili v vas. To je v ponedeljek (ali pa v torek), v soboto ter v nedeljo. Največ porok se je vršilo v starosti od 24 do 28 let. Dekleta pa so se poročale v 21. in 22. letu svoje starosti. Nekdaj je bila v tržaški okolici taka navada, da domača dekleta niso jemala v zakon tujecev. In če je le deklo človeka v dolgih hlačah (tedaj so tuji nosili dolge hlače, dočim so nosili domačini kratke) pogledala in z njim govorila, so jo domači zato ozmerjali. Celo ona, ki je samo nosila dolge hlače, so zaničevali domačini. Tako je bila ukoreninjena pri njih stara navada.

Ko sta se mladenič in deklo odločila, da se vzameta, sta se

šla dati oklicati. Ob priliki oklicav iz prižnice začne deklo nabirati «za rožo». Nekdaj so hodila nabirati «za rožo» le taka dekleta, katerim je to pristojalo. To je one, ki so bile neomažeževane. Kako se je nabiralo «za rožo»? Dekle si je za takrat nabavilo nov jerbašček. Jerbašček je bil pogrnen z belim prtom, na njem pa se je nahajal krožnik srednje velikosti, poln slaščic. Zraven pa je ležalo tudi nekaj kolačev. V nedeljo se je takoj po maši napravila srednje nališana nevesta po hišah in nabirala «za rožo». V vsaki hiši, v katero je prišla, je govorila: «Prišla sem vprašat, če bi vam ugajalo nekoliko konfetov. Le poslušite se jih!» Ljudje so se potem poslužili z dvema, tremi konfetoma, hkratu pa so nevesti darovali po 10 do 15 krajcarjev. Bogatejše hiše pa so darovale po cel goldinar. V takem slučaju pa se je tudi deklo izkazalo in darovalo zato kolač. Na tak način si je nabirala včasih tudi do 30 goldinarjev, kar ji je skoraj zadostovalo za balo. Zato pa so tudi nabirala «za rožo» večinoma le ubožneža dekleta. Bogate so imele itak dovolj denarja doma.

Tudi balo so takrat vozili. Vozili so jo na predvečer poročne dne. Zenin je moral za to poskrbeti. Zbral je nekaj mladeničev, ki so bili tudi povabljeni na svatovščino; nekaj pa je zbral takih, ki jih je povabila nevesta. Pozno zvečer so se vsi ti zbrali v nevestini hiši. Tu so jih najprej pogostili, vina pa je mnogo teklo. Ko so se okrepčali z jedajo in pijačo, so začeli naglati bako. Ko je bila bala nalozena, so jo peljali na ženinov dom. Med potjo so vriskali in uganjali različne burke. Eden se je postavil zadaj na voz in s kokodakanjem oponašal kokoši ali s kikirikanjem petelina. Na ženinovem domu so jih zopet pogostili; tudi tukaj je teklo mnogo vina. Pa tudi pri vinu niso smeli biti brez skrbi. Poslati so morali izven hiše enega, da je pazil na voz, s katerim so pripeljali balo. Je bila namreč taka navada, da so domači fantje, če ni bil voz prav poseben zastražen, kaj radi sneli vozu kolo in ga niso hoteli dati nazaj, dokler ga ženin z vinom ni odkupil. Nekaj takega se je zgodilo v Barkovljah. Fantje so sneli kolo, ga nesli v gostilno in tam dolgo v jutro pili, dokler ni prišel ženin, ki je moral plačati precej velik račun, ako je hotel imeti nazaj kolo.

D. B.

Novo zasedanje poslanske zbornice

Tiransko zvezno pogodbo bo ratificiral kralj

RIM, 30. Jutri ob 16. uri se sestane poslanska zbornica k svoji prvi seji v predstojećem zasedanju. Na dnevnem redu jutrišnje seje so, kakor smo že poročali, spominski govori za med počitnicami umrli poslanci in spremembe nekaterih ukazov in odlokov podrejene važnosti v zakone.

Nekateri listi so prinesli pred dnevi vest, da bo na predstojećem zasedanju predložena poslanski zbornici v ratifikacijo zvezna in obrambna pogodba, ki je bila pred dnevi sklenjena med Italijo in Albanijo. Ta vest pa ni bila točna, zakaj pogodbo bo podpisal samo kralj. Ker ne nalaga nikakih finančnih bremen in ker ne uvaja nikakih teritorialnih sprememb, zadostuje za njeno veljavo po čl. 5 ustave le kraljevi podpis.

Jutri zjutraj se sestanejo v prostorih poslanske zbornice razne parlamentarne komisije, med katerimi je tudi komisija za proučevanje pogodbe z Jemenom.

Danes popoldne je minister za javna dela on. Giuriati slovesno predal predsedniku poslanske zbornice novi oddelek palače Montecitorio, katerega je zgradil civilni genij. Ceremoniji izročitve so prisostvovali člani predsedništva poslanske zbornice in zastopniki ministrstva za javna dela.

Proces proti kap. Gioliettiju

RIM, 30. Danes so se pri procesu proti bivšemu poslancu Gioliettiju in tovarišem zaslisevale civilna stranka in priče. Razprava se nadaljuje jutri.

Ustoličnje komisije

za proučitev načrta o novem kazenskem zakoniku

RIM, 30. Danes ob 10. uri popoldne se je vršilo v prostorih pravosodnega ministrstva ustoličenje komisije za proučitev načrta novega kazenskega zakonika. Komisijo je ustoličil sam pravosodni minister on. Rocca, ki je v dolgem govoru poudarjal važnost novega kazenskega zakonika. Ministru se je v kratkem odgovoru zahvalil predsednik komisije N. Eks. Appiani. Čim je minister zapustil dvorano je komisija sprejela svoj glasno resolucijo, v kateri izjavlja, da se v celoti strinja z osnovnimi potezami pripravljene načrta novega kazenskega zakonika. V resoluciji je obenem naprosen predsednik komisije, naj tolmachi predsedniku vlade in pravosodnemu ministru važnost poedinih članov za fast, ki jim je bila izkazana z imenovanjem za člane komisije.

Novi ukazi

(iz uradnega lista)

RIM, 30. Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša sledeče kr. ukaze in ukaze zakone:

Kr. ukaz-zakon z dne 3. nov. 1927., ki vsebuje ukrepe v prilogi reški industriji in trgovini;

kr. ukaz z dne 23. oktobra 1927., s katerim se razširja na reško ozemlje zakon o hranilnicah;

kr. ukaz-zakon z dne 27. oktobra 1927., s katerim se reška pokrajina deloma razbremeni od stroškov za vzdrževanje kr. navtičnega zavoda na Reki.

Sestanek osrednjega mednarodnega odbora

RIM, 30. Jutri zjutraj se sestanejo v palači Littorio pod predsedstvom on. Turatija člani osrednjega mednarodnega odbora. Odbor se bo na svoji jutrišnji seji bavil z vprašanjem kolonjskih in najemniških pogodb ter o gospodarskih bitjih. Jutrišnjega sestanka se ne bo udeležil državni podtajnik pri ministrstvu za korporacije on. Bottai, ki se povrne iz Madrida šele dne 3. decembra.

Zastavljajni listki

RIM, 30. S kraljevim odlokom z dne 14. 6. 1923. in 2. 12. 1923. je bilo prepovedano sprejemati v podzastavo listke zastavljajnic. Kraljevi ukaz, ki je bil izdan 29. 7. 1925. je dovolil javnim agencijam, ki so se pečale s takimi posli, da smejo v svrhu likvidacije nadaljevati še dve leti s svojim tozadevnim delovanjem. Ker je podaljšan dvoletni rok že zapadel, je pozvalo notranje ministrstvo prefekte, naj se prepričajo, če so agencije zares zaključile svoje delo.

Dve obsodbi proti komunistom

pred posebnim tribunalom

RIM, 30. Danes popoldne sta se morala zagovarjati pred posebnim tribunalom 27-letni zidar Franc Perini iz S. Giorgia d'Arco pri Roveretu, 20-letni Emil Vivaldelli iz Riva sul Garda, ker sta razširjala komunistične letake, pri čemer nista upoštevala, da je bila komunistična stranka že razpuščena. Obtožbenca sta bila obsojena vsak na 1 leto in 6 mesecev ječe ter na 1 leto posebnega nadzorstva.

Popoldne se je vršila kazenska obravnava proti delavcem Petru Marcatiju iz Muscoli pri Cervinjanu, Viljemu Zimolu iz Žage pri Srpenci in Ivanu Collovatiju iz Teora pri Vidmu, ki so bili obdolženi, da so v marcu 1927. snovali v Tržiču zaroto proti državi ter da so v svrhu ustanovili tajno organizacijo in razširjali prevratne letake. Po zaslišanju obtožencev, tržičkega komisarja za javno varnost in tržičkega orožniškega brigadirja ter po govorih državnega pravdnika in zagovornikov sta bila obsojena Marcatij na 5 let ječe in 3 leta posebnega nadzorstva, Zimolo pa na 7 let in 6 mesecev ječe ter na 3 leta posebnega nadzorstva. Collovati je bil oproščen.

«Foglio d'Ordine» in pariški listi

PARIZ, 30. Odgovor na poročilo agencije «Avalas», ki je bil objavljen v «Fogliu d'Ordine» so

posneli vsi jutranji in popoldanski pariški listi. Niso pa pridali k svojim poročilom nikakih komentarjev.

Nova belgijska vlada

in njen program

BRUSELJ, 29. Danes je ministrski predsednik Jaspas predstavil poslanski zbornici člane novega kabineta, nato pa je predložil program nove vlade.

Predvsem si je nova belgijska vlada zastavila nalogo, da dočela obnovi finančni in gospodarski položaj države ter da reši vprašanje reorganizacije belgijske vojske. Glede zunanje politike se bo nadaljevalo mednarodno sodelovanje v znamenju miru ter v duhu Družbe narodov in Locarna.

Jaspas se je po tem uvodu obširneje bavil s finančnim in gospodarskim problemom. Glede reorganizacije vojske pa je zatrdil, da mora biti vse belgijsko ozemlje dobro zavarovano proti eventualnim napadom. Za to pa, je dejal, je treba urejene vojske in garancijskih pogodb. Vlada je sestavila v svrhu proučitve vprašanja o preuredbi vojske posebno komisijo, katere člani so deloma parlamentarci, deloma višji državni uradniki. Glede vojaške službene dobe je izjavil, da bo sicer skržena toda v skladu z zahtevami državne obrambe.

Angleški politični krogi in francosko-jugoslovnska pogodba

LONDON, 30. Angleški zunanji minister Austin Chamberlain in francoski poslanik v Londonu sta imela dolg razgovor, ki je postal sedaj predmet razprave v angleških diplomatskih in novinskih krogih. Kot zatrjujejo poslednji, sta se razgovarjala Chamberlain in francoski poslanik o odnosih med Anglijo in Francijo, deloma pa tudi o italijansko-francoskih odnosih. V ostalem zatrjujejo, da je bilo francoskemu poslaniku naročeno, naj predloži angleškemu zunanjemu ministru nekakšno poročilo o pogajanjih in zaključkih francosko-jugoslovnske prijateljske in arbitražne pogodbe. Londonski krogi ugibajo sedaj predvsem o namenih, ki jih je začela zasledovati Francija na Balkanu po sklenitvi pogodbe z Jugoslavijo.

Tiranski pakt

ratificiral italijansko-albansko zvezno pogodbo

TIRANA, 30. Senat albanske republike je danes sprejel enoglasno zakonski načrt o zvezni in obrambni pogodbi z Italijo. K besedi se je prišlo 6 senatorjev, ki so v svojih govorih proslavljali veliko albansko zavezništvo, italijanskega kralja, predsednika albanske republike in načelnika italijanske vlade. Izid glasovanja je bil sprejet z velikanskim navdušenjem in odobravanjem. Seji je predsedoval N. Eks. Randelli-Evangeli. Obrambno pogodbo je predložil senatu minister za zunanje zadeve z navdušenim govorom.

Poljsko-litovski spor

Pariz in London skušata posredovati

PARIZ, 30. «Petit Parisien» pravi o poljsko-litovskem sporu med drugim: Pariška in londonska vlada skušata na vse mogoče načine pomirjevalno vplivati na Varšavo in Kovno. Zlasti pariška vlada deluje na to, da bi se spet obnovil oficijelni stik med obema državama. V Parizu pravijo, da bi bilo to zelo koristno za ureditev spornih vprašanj, ki obstajajo med Poljsko in Litvo. V tem zmislu sta bila zasnovana tudi razgovori, ki ju je imel včeraj francoski zunanji minister Briand s poljskim in litovskim poslanikom v Parizu.

Potovanje Pilsudskega v Ženevo

BERLIN, 30. Glasom neke vesti iz Varšave, bo maršal Pilsudski dne 4. decembra gotovo že v Ženevi. Spriču bivanja maršala Pilsudskega v Ženevi in z ozirom na to, kako bo on osebno zagovarjal poljske interese, napovedujejo, da bodo ženevske seje ob tej priliki izredno zanimive in pomembne.

Mina pod tračnicami

Poskus komitskega atentata na osebni vlak Kočana-Šup

ŠTIP, 30. Po znanem poskusu atentata, ki je bil izvršen pred 10 dnevi na progi Kumanovo-Skopje, je bil v minuli noči poskus spet nov atentat na progi Kočana-Štip. Železniški čuvaj je okrog 1. ure ponoči obšel, kakor običajno, odmerjeno mu progo. Na kilometru 38. je opazil tik proge razkopano zemljo, kar se mu je takoj zazdelo sumljivo. Ko je natančno preiskal, je dognal, da je zakopana pod desno tračnico mina in po žici zvezana z baterijo. Nemudoma je prerezal žico, nato pa alarmiral okolico in obvestil o odkritju železniško upravo in sresko poglavarstvo. Se tekom noči je prispela na lice mesta komisija strokovnjakov in sreski poglavar, ki je takoj uvedel preiskavo. Strokovnjaki so ugotovili, da je bila položena mina komaj eno uro, predno jo je zapazil čuvaj. Po progi je kmalu nato, ko je čuvaj prerezal žico, privozil osebni vlak iz Kočana. Po mnenju strokovnjakov bi mina v razdalji 10 metrov popolnoma razrušila progo, tako, da bi bila težka nesreča neizogibna. Med prebivalstvom je vest o ponovnem poskusu atentata vzbudila silno ogorčenje. Prebivalstvo odločno zahteva, naj oblasti končno z energičnimi ukrepi napravijo konec neprestanim napadom komitov, in grozi, da bo v nasprotnem slučaju z njimi samo obračunalo.

Kot doznavamo, so oblasti napadalcem, ki so izvršili poskus s peklenjskim strojem, da bi povzročili železniško nesrečo na progi Kumanovo-Skopje že na sledu.

Prenuditev vrhovne državne uprave v Jugoslaviji

BEOGRAD, 30. Ministrski komit je po daljših razpravah definitivno izdelal načrt zakona o vrhovni centralni upravi. Zakon predvideva redukcijo nekaterih ministrstev, ki se deloma sploh ukinejo, deloma pa spojijo z drugimi ministrstvi. Skupno bi ostalo po sedanjem osnutku ministrsko predsedništvo in 11 ministrstev. Ukinila se bodo ministrstva za narodno zdravje, za šume in rude, za vere, za konstitucijo, socialno politiko in agrarno reformo. Ministrstvo za narodno zdravje se pretvori v zdravstveno direkcijo, ministrstvo ver se spoji s prosvetnim ministrstvom. Socialna politika se priključi ministrstvu za trgovino. Ministrstvo za šume in rude se dodeli deloma trgovinskemu ministrstvu deloma poljedelskemu ministrstvu. Mesto ministrstva za agrarno reformo se ustanovi pri ministrstvu za poljedelstvo posebna direkcija za agrarno reformo. Novi zakon predvideva tudi ustanovitev državnih podtajništva. Državne podtajnike bo imenoval kralj na predlog ministrskega predsednika. Za državne podtajnike bodo lahko imenovane tudi osebe, ki niso bile izvoljene za poslance, ki pa uživajo v tem slučaju vse pravice aktivnih ministrstev. S tem predlogom so se bavili tudi na današnji seji ministrskega sveta. Zatrjujejo, da so se demokrati odločno uprli proti temu ter da so zahtevali, da se državna podtajništva sploh ne ustanovijo.

Izjave Ljapčeva

o bolgarsko-jugoslovnskih odnosih

SOFIJA, 30. Pred zaključkom debaten o prestolnem govoru je prevzel besedo ministrski predsednik Ljapčev in podal daljši ekspozicijo o zunanje in notranje-političnem položaju. V svojem ekspoziciji o zunanji politiki, je naglašal, da so odnosi z vsemi sosednimi državami korektni. Glede Jugoslavije je povdarjal, da je podvzela izredno stroge mere ter zaprla vso mejo, da prepreči nadaljne incidente na jugoslovnskem ozemlju. Obsojajoč incidente, je dejal, da škodujejo Bolgariji v vsakem ožiru. Izjavil je, da pričakuje bolgarska javnost z veliko nestrpnostjo ukinitve zavora jugoslovnsko-bolgarske meje ter da Bolgarija ne bo sledila vzgledu Jugoslavije. Omenil je eks-

ZAVOD DR. DONČINA-FINETI
TRST: VIA F. PETI 25-TEL. INT. 43-05
Jugoslovnski finančni minister težko obolel

BEOGRAD, 30. Finančni minister dr. Bogdan Marković, ki je včeraj v toliko okrevljal, da je že lahko zapustil sobo, je danes znova težko obolel. Bržkone bo moral v kako inozemsko zdravilišče. Kot njegov začasni namestnik se imenuje trgovinski minister dr. Spaho.

Ruski delegati v Ženevi

zahtevajo svobodo besede

ZENEVA, 30. Ruska delegacija za mednarodno razorožitveno konferenco je podala potom svojega zastopnika sledečo izjavo zastopniku agencije «United Press»:

Ruska delegacija je sklenila, da takoj zapusti konferenco in se povrne v Moskvo, če bi zastopniki Italije, Anglije, Združenih držav in Francije skušali predtezo, naj se ruski delegatje držijo v mejah dnevnega reda, ovirati Litvino in njegove tovaršije, da podajo in pojasnijo v celoti svoje predloge.

Izjave Baldwina

glede zblizanja med Anglijo in Rusijo

LONDON, 30. Ministrski predsednik Baldwin je sinoči o priliki odgovora na interpelacijo poslanca Wedgwooda, pristaja delavske stranke, v spodnji zbornici izjavil, da sovjetska vlada še ni odgovorila na njegov migljaj, ki se je nanašal na pogoje, pod katerimi bi se dali obnoviti angleško-ruski diplomatski odnosi. «Začrtal sem pogoje», je dodal Baldwin k svojim izjavam, «pod katerimi bi bilo mogoče obnoviti te odnose. Ko bodo ti pogoji izpolnjeni, tedaj bo mogoče v tej zadevi napredovati, sicer nikoli.»

Ko je poslanec Wedgwood vprašal, če mora baš Rusija začetiti tozadevna pogajanja ali če bi ne bilo spričo neugodnega trgovinskega položaja v Rusiji mogoče, da bi jih sploh v tek angleška vlada. Baldwin je kratko odgovoril: «Doselej še nisimo dobili nikakega zatrdila, da se bo ruska vlada odrekla vsakemu vmešavanju v naše notranje zadeve.»

Alžirska katastrofa

Stotine človeških žrtev

PARIZ, 30. Šele sedaj si je glasom vesti iz raznih alžirskih krajev mogoče ustvariti precej jasne pojme o nesreči, ki je začela Alžir povodom diluvialnih nalirov poslednjih dni. Vse ceste so razrušene, železniške proge so na mnogih krajih pretrgane, vodovodi so razdejani, mostovi so se v veliki večini podrli. V mestih Perrégaux, Mostaganem in Ténès je do tal porušeno mnogo hiš. Nekatere vasi bo treba docela znova zgraditi.

Človeških žrtev je bilo doslej naštetih: v Mostaganemu 150, v Ténksu 30, v Ain-Temouchentu dve. Po alžirskih mestih krožijo govorice, da je vremenska katastrofa na deželi zahtevala le še mnogo več človeških žrtev. Voda bi naj bila pogoltnila na stotine Arabcev.

Medtem pada dež skoro brez prestanka. Ljudstvu v prvo pomoč so bile odposlane zaloge živil. Ljudem, ki jih je voda docela ločila od ostalega sveta, donesajo živila in druge potrebščine letala.

Včeraj je francoski notranji minister Sarraut o alžirski povodnji izjavil novinarjem naslednje: «Katastrofa je mnogo večja, nego se je predvidevalo. Velik del oranske pokrajine je težko prizadet, dve mesti, Mostaganem in Perrégaux, sta bili še posebno poškodovani. Prepričan sem, da bo parlament v

znamenju nacionalne solidarnosti odobril kredite, ki jih bo zahtevala vlada, da se pomore ljudstvu in deželi.

Sestanek ravnateljev emisijjskih zavodov

LONDON, 30. V Londonu se nahaja glavni ravnatelj banke «Italia» com. Stringher skupno s ravnatelji drugih emisijjskih zavodov kontinentalne Evrope. Iz zanesljivih virov doznavamo, da so bili obnovljeni razgovori med ravnatelji osrednjih emisijjskih zavodov, ki so se pričeli v New Yorku meseca julija.

Politične beležke

Lunačarski o stari in novi ruski inteligenci

V poslednjih dvestih letih so že mnogi govorili in pisali o krizi ruske inteligence, o krizi, ki je stara in se je posebno jasno pokazala povodom poslednjega komunističnega prevrata.

Sovjetski faktorji so se za časa revolucije prav malo zanimali za vprašanje ustvarjanja ruskega inteligentnega naraščaja. Iz vrst sovjetskih voditeljev se je morda samo Lunačarski že večkrat resno bavil s tem problemom, ki je vsekakor velike važnosti za razvoj ruskega naroda. Pred nedavnim je Lunačarski objavil v «Krasnaja Gazeta» daljši članek o «stari in novi inteligenci, kjer naglašajo nujnost potrebe sodelovanja boljševskega režima s staro inteligenco, pa naj se to sodelovanje izvede na kakršenkoli način. Lunačarski naglašajo, da je takšno sodelovanje neobhodno potrebno, zakaj mlajši inteligentni naraščaj se je začel šele tvoriti, dovolj znanja za strokovno duševno delo pa ima samo starejša inteligenca, katere naloga je tudi, da uči naraščaj.

Lunačarski razpravlja nato o odnosih med sovjetskim režimom in starejšimi ruskimi duševnimi delavci. Naglašajoč, da mora stara inteligenca ravno tako kakor nova služiti samo proletariatu, a da ne more v nobenem slučaju prevzeti vodilne vloge, piše: «Stara inteligenca, ki želi iskreno in realno sodelovati pri socialističnem delu in ki si hoče zagotoviti čim višje vlogo pri tem delu, si mora enkrat za vselej zapomniti, da ne moremo dovoliti nikakih političnih prevratov ali nasprotovanj».

Borba za ureditev plač državnih nameščenec v Avstriji

Radi velike draginje so avstrijski državni uslužbenci predložili Seiplovi vladi svoje zahteve, med katerimi je glavna zahteva ta, da naj vlada s 1. januarja zviša državnim nameščencem plače za 17,5 od sto, ker se je lanske povišanje od 12,5 od sto izkazalo za nezadostno. Vlada je izjavila, da je pripravljena pogajati se o tem vprašanju, a zahtevala je od državnih nameščenec, da vnaprej, da se odvede pravica do stavkanja. Državni nameščenci so to vladno zahtevo odbili, vztrajali pa so pri svojem, da jim mora namreč vlada najprej zvišati plače in šele potem da bodo razpravljali, ali jim kaže, da bi se odpovedali pravici stavkanja. In tako se je začelo nekakšno barantanje. Plače so se zvišale za 4 od sto in vlada izjavila, da novih poviškov ne more dovoliti, ker da nima zadostnih denarnih sredstev. Organizacije državnih uslužbenec so z novimi protipredlogi vlade nezadovoljni in grozijo, da bodo svoje zahteve podprli, če bo vlada tudi s stavko. Vladi povzročajo to vprašanje hude skrbi, ker ji pred vsem odtujuje državne nameščence, katere si je po juljskih dogodkih prizadevala pridobiti na svojo stran, na drugi strani pa se nezadovoljstvo radi večnih težkoč poraja tudi med vladnimi strankami. Vprašanje gnotnega položaja državnih uslužbenec je v Avstriji postalo že nekakšna kronična bolezen in poslednja leta je prišlo celo v navado, da dunajske vlade podajo ostavke radi tega vprašanja.

TRGOVINA NA RUSKI VASI

Ruska vas je v zadnjih letih zelo obogatela. V poletnih mesecih letošnjega leta je podeželska trgovina — kot pravijo zanesljive vesti — še bolj oživila. Povpraševanje po industrijskih izdelkih s strani ruskih vasi je bilo tako veliko, kot ga trgovinske organizacije niso pričakovale. Po vaških prodajalnicah se je nepredvideno pojavilo pomanjkanje sladkornega, kolonialnega blaga in celo domačega tobaka, ki ga je bilo

vedno v izobilju. Posebno močno se občuti pomanjkanje oblačevine ter železnih in jeklenih izdelkov. Zato se lahko reče, da pri nas ruskemu kmetu skoro vsa večnaja potrebščina, ker jih ni na trgu v zadostnih količinah. Domača industrija tudi prej ni nedostovala konsumu. Sedaj se ta nedostatek opaža v mnogo večji in lahko se reče zelo občutni meri.

Ob nedeljah se dogajajo na okrajnih trgih redki prizori. Od vseh strani prihaja na tisoče kmetov, ki teknujejo med seboj v nakupovanju industrijskih izdelkov. Toda kupiti ni tako lahko. Zadržuje morejo zadovoljevati vseh kupcev in zato so uvedle sedaj razne

omejitve na ta način, da prodajajo blago samo svojim članom in pa samo onim kmetom, ki so plačali že ves kmetijski davek itd. Tako pa pride do blaga kvečjemu kakih 40% kupcev. Naravno je tudi, da so se iz takih razmer rodile velike zlorabe, nedovoljene špekulacije, prodaja se na pr. prod roko, sorodnikom in podobno. Kmetje, ki niso člani zadrug, se nahajajo v zelo slabem položaju. Zelo dobro se godi zasebnim trgovcem, kateri na katerikoli način pridejo do blaga in ga potem prodajajo kmetom — seveda po oduševskih cenah.

Vlada se sicer trudi, da bi odpravila tem nepravilnostim, toda do sedaj brez uspeha.

DNEVNE VESTI

Proti nevarni razvodi otrok

Iz Bazovice nam pišejo:

Vozniki, ki vozijo v Trst razne pridelke, prenočujejo na predvečer dohoda v mesto v naši vasi, tako da so večkrat vse stane natlačene polne. Težko obložene vozove puščajo po dvoriščih, ali pa kar na cesti. Do najnovejših časov so bili taki vozovi varni pred raznimi zlikovci in vaščani so bili znani kot pošteni, mirni prebivalci, ki gostoljubno sprejemajo pod svojo streho mimoidoče voznike.

Zadnji čas pa se je razpasla med otroci grda razvada, da so začeli skrivaj stikati po vozovih in krasti take predmete, ki ugaajo otroškim željam kakor: jabolka, hruške, biče in drugo. Po noči se klatijo po cestah in mažejo dobro ime naše vasi. Stariši ne pustite svojih otrok, da se pripravljajo na ta način na prihodnje življenje. Na krivih poteh so! Kaj bo z njimi? Pazite nanje, da bodo pošteni, ne pustite jih, da se zvečer klatijo po vasi. To je vaša dolžnost!

In usmiljenje morate imeti tudi z ubogimi kmetiči, ki prihajajo ure in ure daleč in z gubijo po 2 dni, da prepeljejo svoje pridelke v mesto. V mrazu in burji, po noči in po dnevu, v dežju in snegu so na cesti in spijo kakor živina po hlevih, da dobijo potrebni zaslužek. Saj veste, da jih le potreba naganja, da se izpostavljajo nevarnosti in neprijetnostim vozniškega življenja. Ali niso oni vaši bratje in kmetje?

Skrbite, da postanejo vaši otroci moške, na katere boste s ponosom pokazali naši so! Če jih dobite na krivih poteh, pokažite jim pravo pot, ki je sicer strma, a častna!

Vaščan.

Jugoslovanski državni praznik

Tukajšnji jugoslovanski generalni konzulat sporoča:

„Danes, 1. decembra, povodom jugoslovenskega narodnega praznika, bodo uradi jugoslovenskega generalnega konzulata zaprti. Ob 11. uri predpoldne se bo vršila v hramu sv. Spiridiona slovesna služba božja, ob 12 pa bo v prostorih generalnega konzulata sprejem jugoslovenske kolonije. Zvečer priredi žensko podporno društvo Jugoslovenske kolonije v veliki dvorani „Circolo Artistico“ običajni ples. Za vabila se je treba obrniti na odbor gospa.“

PROMOCIJA

Te dni je bil na bolonjski univerzi promoviran za doktorja prava g. Teofil Simčič iz Biljane v Brdih. Naše častitke!

ŠE O GRACIJI DELEDDA

Ta pisateljica, ki je tako zaslovela in o kateri je tudi «Edinost» pisala, je bila sprejeta tudi od prvega ministra on. Mussolinija v posebni avdijenci. Načelnik vlade je naglašal njeno visoko vrednost in uslugo, ki jo je s svojim vztrajnim delom pripravila in priborila Italiji. Prvi minister je bil s pisateljico zelo prijazen in ona sama zelo navdušena od tega obiska. Ob okncu jo je spremlil do vrat in se še prisrčno poslovil od nje, ko pride še njen soprog in njen sin, nakar je pisateljica oba predstavila. Zelo se je prvi minister začudil, ko mu je omenila, da je njen starejši sin že profesor. Po kratkem razgovoru so se ločili in pisateljica je bila izročena šatulu, v kateri je bila slika on. Mussolinija s sledečim napisom:

«Graciji Deleddi, v znak globokega spoštovanja, Rim, 25. novembra 1927. — VI — Benito Mussolini».

Smrtna kosa.

Iz Kavkaza je došla vest, da je umrla tam bivša učiteljica na Goriškem Dragica Pavšič. Službovala je svoje dni v Tolminu in Breginju. Še pred vojno se je poročila z bogatim ruskim posestnikom, ki je pa ob prevratu izgubil vse svoje premoženje. Novo eksistenco si je ustvaril kot profesor tujih jezikov. Kot tak je služboval tudi v Kavkazu. Pokojna Dragica je umrla nenadoma radi zastrupljenja krvi. Vsem, ki so poznali pokojno Dragico, ostane v trajnem spominu. Lahka ji bodi zemlja v daljnem Kavkazu!

KNJIGE GORIŠKE MATICE

se dobe pri gđ. Fanci Akmanovi v ul. Sv. Frančiška 29/L.

Iz tržaškega življenja

Radi boleznij v smrt.

Na žalosten način je končal dni svojega življenja 24-letni šofer Gabrijel Vidau, bivajoč v Banah pri Opčinah. Fant je že dve leti bolehal na hudi pljučni bolezni, proti kateri ni pomagalo nobeno zdravljenje in ki ga je pred približno dvema mesecema priklenila na posteljo. Zdi se, da je širok vedel, da zanj ni več pomoči, kajti v zadnjem času ni prikrival, da si želi smrti, ki naj bi ga rešila trpljenja. Toda ker se mu je zdelo, da mu bota žena preveč prizanaša, je ne srečnik, že popolnoma obupan nad svojo usodo, sklenil, da napravi nasilnim potom konec svojemu življenju. Ta svoj obupni naplek je izvršil predpetekle noči. Ko so njegovi domači trdno spali, je na tistem vstal s postelje, se podal v klet ter se tam obesil. Včeraj zjutraj so se njegovi domači nemalo začudili, ko so našli njegovo posteljo prazno. Sprva so menili, da je mladenič morda šel kam v vas, ker ni mogel spati. Toda ko so po brezuspešnem iskanju in povpraševanju šli pogledat v klet, so spoznali žalostno resnico. Nekdo od navzočih je naglo prerezal vrvi in našel obesena iz strašnega položaja, a bilo je seveda prepozno. Nesrečni mladenič je bil že mrtev; smrti je očitno nastopila že pred več urami, kajti truplo je bilo že otrplo.

O dogodku so bili obveščeni o-penski orožniki, ki so se podali na lice mesta ter ugotovili dejansko stanje. Na njihov ukaz je bilo sinoči truplo prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice, kjer bo razteleseno v navzočnosti komisije.

Poskušen samomor

Včeraj popoldne okoli 15. ure so ljudje, ki so hiteli v gledališče Rossetti, zapazili za nekim stebrom na stopnicah pred glavnim uhodom mlado žensko, ki je z naglo kretnjo nesla k ustom majhno steklenico ter jo v duško izpraznila. Po izrazu njenega obraza, spačenega od bolečin, so navzočini na mah uganili, da je morala ženska piti ka strup. Zdravnik rešilne postaje, ki ga je nekdo od navzočih poklical na lice mesta, je ugotovil, da se je neznanka zastrupila s hipermanganatom, zato jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec in jo s to operacijo rešili iz nevarne smrtni nevarnosti. Ko je prišla nekoliko k sebi, se je samomorilna kandidatinja izkazala za 34-letno Rožo Sembianti, stanujočo v ulici Capitelli št. 24, in je povedala, da je storila obupni korak ker se je hotela na ta način izbiti moza, ki je pijanec in ravna skrajno surovo z njo ter jo pogostoma celo pretepa. Vendar pa se Sembiantijeva to pot najbrž ne bo dosegla svojega namena, kajti če ne nastopijo kakšne pomplikacije, bo ozdravila v 10-12 dneh.

Dve tramvajski najgodi

Včeraj popoldne okoli 13. ure je na trgu Goldoni skočil s tira priklonni voz tramvaja ter trčil ob motorni voz, pri čemer se je par šip razletelo. Potnikom se ni zgodilo nič hudega. Slična nezgoda se je ponovila okoli 15. ure v ulici S. Pellico, kjer je skočil s tira motorni voz tramvaja proge št. 1. Tu di v tem slučaju potniki niso trpeli nikake škode, le promet na tej progi je nekaj časa obstal, ker so imeli tramvajski uslužbenci precej posla, preden so spravili uporni tramvaj zopet na tir.

Porota

Junak tragedije v veži gledališča Rossetti pred porotniki.

Včeraj ob petnajstih je predsednik tržaške porote cav. Giambattista Ferri objasnili izrečanim porotnikom glavne obsebe tragedije, ki se je odigrala v veži gledališča Rossetti in napravila v mestu rogačen vtis. Kakor smo lani že pisali, se je Brill seznanil z Ines, ki je pozneje postala njegova žena, kaj se je bil student. Poročil se je pozneje z njo na izrecno zahtevo njene družine radi bega obeh zaljubljenec v Tržico in pozneje v Koper.

Zivljenje Ines je z dnem zakona postalo pravi peklen — Brill je bil strašno ljubosumen, vsaka malenkost, vsaka senca, vse je doprinalo izbruhu njegove ljubosumnosti, ki je — kakor se sedaj doznavajo s pričevala psihiatrov — morala dovesti do tragedije. Neke pismo, ki ga je našel, mu je vsililo

prepričanje, da je tisto pismo pisala Ines. Kakor blazen leta od izvedenca do izvedenca; da mu pove z gotovostjo, da je pismo pisala roka njegove žene. Informacije neke agencije mu povedo, da mu je žena umrla z nekim studentom. On verjame agenciji brezpogojno.

Dne 12. januarja 1925. je šel Brill s prijateljem Grindjem v gledališče Rossetti. Tam je v loži videl svojo ženo in hotel govoriti z njo. Ona ni hotela slišati vabila. Tedaj je v Brillu zavrelo. Počakal je konec predstave naslonjen na stebro na desni v veži gledališča. Ko je prišla z materjo in očetom, je potegnil samokres in ustrelil petkrat proti ženi. Štirje strelci so prebili telo uboge Ines, ki se je zgrudila mrtva na mestu, on strel je šel v prsa njene matere, Elvire Bonivento, rojene Petek.

Morilec je bil koj aretiran. Po pripravi porotnikov in pregledu prič, je predsednik pozval obtoženca iz kletke.

S počasnim, trudnim korakom pride Brill pred predsednika in začne s tihim, toda jasnim glasom svojo izpoved. Mestoma se vstavi, potegne z roko čez čelo, kakor da mora se zbrati spomine na važnejše trenutke v svojem življenju.

«Gospodje porotniki! Ako se tu di v tej dvorani vse zivlja v trenutku ko se je odigrala tragedija, najstrašnejši trenutek v mojem življenju, mislim, da je zame še hujeje zakulisno dejanje te tragedije.

Ines je bila inteligentna, lepa — toda eksaltirana, komunističnega naziranja, skrajna oboževalka nevarnosti in prostosti. Pripravila me je do boga iz domače hiše.

Brill tu preide v razmotrivanje o psihologiji svoje umorjene žene in se sklicuje na razne dokumente, ki se nahajajo v velikem zvezku pred predsednikom.

Razprava je prenešana na 4. uro popoldne.

Brill nadaljuje svojo izpoved.

Pri popoldanskem zasedanju je zopet povzel besedo obtoženec. Beseda mu teče bolj gladko, mestoma skoro razburjeno odgovarja na vprašanja predsednika.

«Je li res, da so Boniventovi morali skrbeti za vašo družino?» — «Ni res, moji stariši so pošiljali vsak mesec določeno vsoto denarja. Jaz sem dajal tudi lekci je in nekaj zastulil.

«Ste li vi imenovali ime študenta Torresella, na katerega ste bili ljubosumni. O Leviju ste kaj omenili?»

«Izrazil sem svoj sum o Torreselli, za Levija se ne spominjam! Pozneje sem imel z Levijem častno afero, ki se je pa mirno zaključila, ker so priče zahtevale, da prisnem dokaze o ženini nevestosti, kar je bilo absurdno.»

«Dve leti pred umorom je prišlo do pravne ločitve. Vi ste v tej zadevi bili označeni kot vzrok. Zakaj se niste zoperstavili temu, ako ste vedeli, da je vaša žena nevedna vzgoje vaših dveh otrok?»

Odvetnik Matosel-Loriani: «Takrat je on dejal meni, da hoče ženo nazaj, najsiho svetnica ali vlačuga. Ta človek je bil strašno zaljubljen v svojo ženo.»

Državni pravdnik: «Lepa ljubezen!»

Bratitelj: «Vsak ljubi po svoje, gospod državni pravdnik!»

Brill začneja tu zopet razvijati porotnikom prizore, malenkostne do smešnosti, ki pa očitno še danes mučijo njegovo dušo. Nekega večera je, ko se je vrnil v sobo, kjer je le za minuto pustil ženo samo z nekim mladeničem, videl tega, da si je popravil kravato. To mu je bilo dovolj. In tako dalje, lastna senca ga je plašila. Povsod je videl ljubince, vsak gib umorjene mu je govoril o njeni nevestosti.

Značaj njegove žene se je upiral vsemu. Njej je zakon bil jarem — njene misli so stremele v svobodo, zamogla bi biti dobra družica, a ne dobra žena, posebno ne ob strani takega človeka. Pismo, katerega je on izbral iz rok svojega bratrance, nekega Perlmutter in ki ga je potem kazal vsem izvedencem Trsta, je postalo njegova fikana ideja.

Predsednik: Toda kaligrafični izvedenec prof. Hess vam je koj dejal, da tistega pisma ni pisala vaša žena!»

Brill: Pismo je bilo zamenjano. Spoznam to iz dejstva, da se je na drugi strani pisma nahajala beseda «soprattutto», ki je nosila nekatere karakteristike. Te besede v pismu ni več. Saj vendar nisem podvržen halucinacijam, za Božjo voljo!

«Vi nosite stalno samokres?»

«Da, odkar se bil v D'Annunzijeveh vrstah v Reki!»

«Priče dokazujejo, da ste večkrat pretepali svojo ženo!»

«Ne! Morda sem ji kdaj dal kakšno klofuto, toda vedno sem bil izzven!»

Predsednik da nalog slugi, da pokaže porotnikom stvari, ki so prišle pri zločinu v poštev. Vidi se samokres, tipa «browning», obliko umorjene, slika mlade žene na mrtvaškem odru i. t. d.

Se par kontestacij in predsednik zaključuje včerajšnje zasedanje in skliče porotnike za danes.

Tekom dneva je odvetnik Turro la naznanil, da bo po nalogu družine Bonivento branil spomin ne-srečne Ines. Zjutraj je brambo zastopal odvetnik Kamilo Polhucci, ki bo brezovno nastopil v kolegiju z odvetnikom Brunom dr. Matosel Loriani.

Današnje zasedanje prične ob 9. uri zjutraj.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Razprodajanje vsega počiva iz pšenične moke

Goriška zveza industrijalcev nam sporoča:

Z dnem 20. decembra tega leta se lahko prične z razprodajo v javnosti svežega boljšega počiva iz v zmlistu zakonskih določb presejane pšenične moke. Ministrstvo narodnega gospodarstva pa je dovolilo, da se že od sedaj naprej izdeluje cmenjeno pecivo, kakor se tudi lahko odpošilja od sedaj naprej, samo da je namenjeno ali v inozemstvo, ali trgovcem na drobno ali na debelo.

Roparji na delu.

Zadnje čase so zopet prišli na vrsto roparski napadi po deželi. Svoječasno je bil Kras prav poseben na glasu radi njih. Letos pa Vipavska in Soška dolina. Ni dolgo, kar je žalostno končala krčmarica Bratina iz Križa pri Ajdovščini in komaj nekaj dni je, ko so posteno oskubili Jožeta Gabrijelčiča pri Anhovem, pa že prihaja vest o poskušnem roparskem napadu na nekega Andreja Podgornika iz Vrat pri Cepovanu. Toda zaenkrat se je roparjem ta napad ponestrel. V Vratih namreč živi že prileten — ima 70 let — posestnik, prekupevalec z živino ter sam vnet živinorej: Andrej Podgornik. Daleč na okoli je slovel, da je precej denaren in premožen mož. In tu di tni je napravil dobro kupčijo ter odebili svoj mošnjček pa se je kmalu razvedelo po vasi in novica je pri marsikomu vzbudila skomine. Največje pa pri roparjih.

Bilo je po noči. Pri Podgornikovi so šli že vsi spat. Stari je spal v prvem nadstropju, v pritličju pa njegov vnuk Jožef Podgornik, star 17 let, ter domača služkinja Josipina Kolenc, stara 22 let. Nenadoma se v črni noči približajo hiši štirje maskirani od nog do glave oboroženi možje. Pač kot roparji. Namazani po obrazu. Odprli so s posebnimi pripravami vrata, ki vodijo na dvorišče. Eden je ostal zunaj, da bi stražil in v slučaju nevarnosti opozoril tovariše pri delu; ostali trije pa so se splazili v hišo.

Dva sta se vtihotapila v sobo, kjer spita Podgornikov vnuk in služkinja. Nastavila sta jima samokres in puško ter jima velela molčati, če jima je življenje drago. Tretji pa se je splazil v prvo nadstropje k staremu Podgorniku. Podgornik se je zbudil. Planil je iz postelje in zagledal pred seboj čudno osem-ljeno postavo z avstrijsko puško. Ropar mu je nastavil puško na prsa in zahteval, naj mu izroči 3000 lir. Starec pa se ni zmenil za to, skočil je pokoncu, udaril po puški in planil k oknu te zavpil na pomoč proti sosednjim hišam. Tam so se jela odpirati okna, nekdo je stopil na cesto. V tistem hipu pa se je zaslizal iz dvorišča žvižg, ki je oznanjal roparjem, da prihaja nevarnost. Svarilo njihovega tovariša je roparjem vzelo ves pogum, zapustili so svoje pozicije in zbežali iz hiše in po polju v črno noč. Bili so tudi kmalu na mestu orožniki, ki so jih nekaj časa zasledovali, pa niso radi noči mogli ničesar opraviti.

Roparji so odnesli s seboj samo uro, ki so jo našli na mizici v Podgornikovi sobi. Pustili pa so za seboj staro avstrijsko bajoneto ter še nekaj drugega orožja, s katerim so odprli vrata na dvorišče.

— Drugi dan so orožniki zaprli dva človeka iz tistih krajev, ki sta na slabem glasu. Več pa jima ne morejo za sedaj dokazati.

Skrivnosten avto

List «Gazzettino» piše na kratko sledeče:

V noči od sobote na nedeljo je vozil z vsa brzino neki avtomobil proti Podgori, prihajajoč z mosta 9. avgusta. Avtomobil je bil brez vsake luči. Mimo idoča orožniška patrulja ga je hotela ustaviti, toda avto se zato ni zmenil, pač pa je svojo brzino še pospešil. Istotako je bilo pri prvih hišah v Podgori. Ker se ni hotel ustaviti na klic miličnikov, so ti skočili na ravno nismo prihajajoči avto Brunnerjeve družbe in je udrl za zagometnim avtomobilom, ki je drvel proti Brdom. Razdalja med njima se je vedno bolj krajšala, končno se je prvi avto nenadoma sredi ceste ustavil šofer in oni, ki so se nahajali na njem so poskakali iz njega in izgubili v črni noči. Ko so miličniki prišli do avtomobila, so ga takoj pregledali in našli na njem vse polno orožja in vojnega materiala, voliko nabojev za puške, samokrese in celo veliko število granat. Avtomobil je nato z vsa njegovo vsebino kvestura zaplenila. Domneva se, da je avto last kakke družbe, ki je na skrivaj prekupevala z vojnimi materijalom iz zadnje vojne. Domneva se pa tudi, da je to avto, iz katerega so 1. maja t. l. po Brdih metali letaka z državnim sovražno vsebino. — Vendar pa o tem še ni nobene gotovosti. Oblasti sedaj polizvedujejo, kdo je lastnik avtomobila.

Smrt na deželi

V Skrbni na Krasu je umrl Vincenc Fakin v 64. letu svoje starosti. — V mladostni dobi svojega življenja je umrla mlada rudarjeva žena Ivana Mihevc iz Idrije. Umrla je v goriški bolnici na porodu. Na cesti v bližini Borjane so

našli mrtvega Jožeta Hrusta iz Stanovišč. Napil se je bil in se ponoči vračal domov. Toda po cesti mu je prišlo slabo in je obledel za večno.

V bolnico je morala

Tako močno se je neka Fani Sedovčič iz Ravne pri Banjšici zbolela z bodočo žico v levo nogo, da jo je moral Zeleni križ prepeljati v mestno bolnišnico.

Orožnika sta našla 6500 lir

Dva tukajšnja orožnika sta našla na južnem kolodvoru na neki klopi debelo usnjato listnico, ki je vsebovala 6500 lir ter razne druge dokumente. Dognalo se je, da je bil denar last nekoga trgovca Alfreda Benardellija, ki ga je tudi dobil nazaj.

Zapri so v Gorici

Marijo Bressan iz Ločnika; Rudolfa Cernetiča iz Podgore; Albina Marvina iz Gorice; Stanislava Carla, 17-letnega, iz Idrije. Vse te so aretirali agenti od kvesture radi prestopka javne varnosti.

Naznanjen, da je povozil otroka

Kot smo že pisali je bil povozen v ulici Delle Officine pred nekaj tedni dveletni otrok Anton Canizzano, ki je radi zadobljenih ran kmalu izdihnil. Povozil ga je neki kmet iz Trnovskega gozda, ki se je vračal iz Gorice, kamor je bil peljal drva. Dolgo časa ga orožniki niso mogli zaslediti, ker je takoj po nesreči zbežal. Sedaj pa se čuje, da so ga našli. Piše se Alojz Rijavec, star 31 let, in je doma iz Trnovskega gozda. — V Trstu je bil sodnijski oblasti radi kul-poznega umora.

Ker je šel čez mejo

Ker je Peter Zavrtanik iz Solkana, star 26 let, šel čez mejo v Jugoslavijo brez potnega lista, ga je goriško sodišče kaznovalo z 8 meseci zapora. Pred meseci je bil isti pred sodiščem kaznovan na več mesecev zapora radi dezertstva. Sodili so ga v obeh slučajih v kontumaciji.

Ker je žalila vero

Ker je neka Karolina Stepančič, stara 35 let, doma iz Stan-dreža, žalila na javnem prostoru katoliško vero, je dobila od sodišča 130 lir kazni.

Tragična smrt dveh dečkov

Prihaja novica, da sta te dni v reki Idrijci pri Spodnji Tribuši vtonila dva mlada dečka. In sicer 11-letni Avgust Kofol in 13-letni Alojz Podgornik. Zadnji je služil šele malo časa kot pastir pri družini Rijavec. Radi neprevidnosti je namreč omahnil v vodo Alojz Podgornik ter takoj nato izgubil v valovih. Na pomoč mu je pritekel dve leti mlajši Avgust Kofol, ki je sicer znal plavati, a je postal kljub temu žrtev svoje hrabrosti in velikodušnosti. Ko je namreč zapazil svojega prijatelja, kako so ga požirali valovi, je sčel sukunjo in planil za njim v vodo. Toda v boju z

Koncert se je vršil. Gleda-
hše je bilo polno glasbe ljube-
lih ljudi. Navadno so se koncerti
vršili v dvorani hotela Didič.

Program koncerta je obsegal
15 pevskih in orkestralnih
točk. Zelo obširen program, ki
sta ga zbor, kakor orkester za-
dovoljivo podala.

Zbor je vodil novi pevovodja
g. A. Gruden. Pozna se mu, da
ima veselje do dela, ki si ga je
začrtal. Vidi se, da je energič-
en, vendar ni bil vedno kos
zboru. To pa bo s prakso goto-
vo pridobil.

Zboru se lahko reče, da je do-
ber in izvežban. Glavna stvar:
ima talne pevce. Moški zbor je
prešibak. Manjkali so starej-
ši pevci. Moški zbor ni samo-
stojno nastopil, razen okteta,
ki je imel eno točko. Ženski
zbor je popoln. Je tudi sam na-
stopil z eno točko, Železnikar-
jevo «Nedolžnost», ki jo je tudi
precej dobro podal.

Najlepše in najboljše izvaj-
na je bila «Poljske rože» (Vo-
dopivec). Izvajal jo je zmanj-
šan mešani zbor. Občinstvu je
ugajala goriska narodna «Nje-
ga ni». Iz tega se razvidi, da je
narodna pesem pri ljudstvu
najbolj upoštevana. Zato bi bi-
lo priporočati, da se jih da
drugič več na program. Ugaja-
la je tudi V. Mirkova «Na tr-
gu», ki jo je izvajal moški ok-
tet. Lansko leto je oktet boljše
nastopal.

Mešani zbor je nadalje pel se
Lahovnarjevo «Pomladna», La-
jčevovo «Kiša», Pavšičevo «De-
kle pogled me prav...», Tomcovo
«Laribalka». Od teh so najbolj
ugajale «Kiša» in «Zazibalka».
Pri drugih pesmicah pa mi
zdi, da jim pevovodja ni posve-
til večje pažnje.

Da ni bila stvar popolnejša,
so bile gotovo krive razmere,
ki večkrat porazno vplivajo na
pevovodjo, še več pa na pevce.

Omeniti hočem še eno točko,
t. j. solospjev gđ. Juste Kova-
čičeve. Pela je Müllerjevo «Po-
mladna» s spremljevanjem or-
kestra. Gospodnična ima prije-
ten, lepo doneč, simpatičen glas.
Zalibog, da ji je tu delal malo
napoti prehlad. Že večkrat smo
imeli priliko poslušati gđ. Ko-
vačičevo in vsakikrat je svojo
partijo dobro izvedla. Boljše bi
bilo, ko bi pela s spremljeva-
njem klavirja.

O orkestralnih točkah pa ne
bom dosti pisal, ker se ne čutim
toliko zmožnega. Razveseljivo
je, da so pri orkestru sami mla-
di fantje, ki so od ustanovitve
dobro napredovali. Orkester se
je posvetil skoraj izključno
koncertnim točkam. In to je
prav. Kaj nam rabijo oni «fox-
troti» itd. Po mojem skromnem
mnenju ni mnogo umetnosti v
tistih kosih. Pa tudi nobenega
pravega napredka ne more biti
pri tem. Koncertne kose člo-
vek z užitek posluša in ima
nekaj od tega. Vsekakor si je
orkester K. D. D. nadel hval-
ležno nalogo in jo bo gotovo s
pridnostjo dosegel.

S tem bi končal o točkah sa-
mih.

Kakor sem že omenil, je bilo
gledališče polno. Razvidi se iz
tega, da je glasba v našem me-
stu čislana. Sploh je naše me-
sto glasbeno jako nadarjeno. V
vsaki hiši skoraj dobite kakšen
instrument: fujolino, mandoli-
no, brač, kitaro, citre in še raz-
ne dr. — Tudi petja se je sliša-
lo včasih pri nas več. Pred vo-
jno smo imeli 3 pevske zbornice
in tudi nekaj časa po vojni. Za-
dnje čase pa je začelo petje malo
hiriti. Ali je to prav? Tu ima-
jo zopet hvalažno delo matere,
da svoje otroke že v prvih letih
naučijo peti domače pesmice.

Kako lepo je poslušati naše
kleklarice ob žolentih in popol-
dnevih, ko pri svojem delu lepo
pojejo. In tega ne smemo zane-
mariti. — Idrjčan.

Ušli so iz zapora

V zaporih tukajšnjega sodiš-
ča, ki se nahajajo v pritličju
rudniškega gradu, so se naha-
jali skupaj v enem prostoru že
dalje časa neki Rupnik, po do-
mače «Piskule», posestnik in
goštilničar iz Osojnice blizu dr-
žavne meje pri Zireh; Franc
Jeram, br. zposelni rudarski sin,
sirota brez očeta in matere, o-
sumljena, da sta skrivaj tatvi-
ne živega srebra, poleg v Gorici
obsojenega Franca Gantarja,
kar je našim bralcem že znano,
ter Anton Lukani, rudar iz
Spodnje Idrije, o katerem smo
poročali, da je z britvijo pore-
zal več fantov v prepiru radi
nekega dekleta.

Ko je v nedeljo 27. t. m. proti
večeru jetnišničar Mauro pri-
nesel omenjenim večerjo, so
planili vsi trije na njega in ga
pobili na tla, nato pa ušli iz
gradu v smeri proti Kanomlji.
Ko se je ječar, ki je bil za hip
izgubil zavesti, predramil, je ta-
koj javil dogodek kr. karabi-
nerjem, ki so se brž podali na
vse strani, da bi ulovili ube-
žnike, kar se jim pa — ker je
med tem nastala noč — ni po-
srečilo. Zelo verjetno je, da u-
bežniki ne bodo dolgo uživali
zlate prostosti, ki so si jo sami
vzeli. Pripominjamo, da se je
zadnja leta zgodilo pri nas že
več enakih slučajev z različni-
mi uspehi.

Zepet tatovi

Zopet so bili na delu tatovi. Se-
daj so obiskali gostilničarko Ma-
riano Čuk in ji odnesli za 400 lir
jestrin in drugih dobrot. Kdaj bo-
do nehali strašiti ljudi?

Vesti iz Istre

IZ ČERNOTIČ.

Po svojih opraviilih sem šel slu-
žajno skozi vas. Bilo je v nedeljo
20. novembra t. l. Videl sem mno-
go ljudstva zbranega, iz vse okoli-
ce, in obilo prihajajočih, ki so se
udeležili slavnosti Sv. Srca Jezu-
sovega.

Stopil sem v cerkev in prisost-
voval svečanosti, katero je povzdi-
govalo petje cerkvenega zbora pod
vodstvom g. Bonana, ki je s po-
žrtevostnostjo in z velikim trudom
prilagodil k zloženemu in ubrane-
mu petju omenjenega zbora.

To je bil dan posebne slavnosti
za to malo vasico.

Zvedel sem pozneje, da se je po-
žrtevostna pevka sopranistinja o-
menjenega pevskega zbora g. Ol-
ga Andrejašič 26. XI. 1927. poroči-
la z g. Cocevar iz Kaštelirja. Po-
roka se je vršila s sv. mašo, pri ka-
teri je pel cerkveni pevski zbor in
je prisostvovalo mnogo vaščanov.
Voščim poročencema obilo sreče.
Popotnik.

Reška pokrajina

BISTRICA

Cirkus Kludski, ki je sedaj
posetil Reko, bo tudi od nas do-
bil nekaj zaslužka. Eksotične
živali zanimajo pač vsakogar,
drugi zopet ugajajo razne ak-
robatične predstave, ki se jim
ne morejo načuditi. Sicer ima
ta cirkus, kot pravijo, največjo
menadžerijo, ki vzbuja veliko
pomožnost občinstva, osobito ve-
lja to za zveri mačjega plemena,
kot so levi, tigri, risi, leopardi
i. dr.

VRBICA

Po dolgem času smo se v ne-
deljo zopet sešli, da se porazgo-
vorimo o naših gospodarskih
vprašanjih in se posvetujemo,
kaj in kako bi bolje kazalo.
Vsekakor moramo nekam kre-
niti s tega mučnega razpotja.
Gozdarstvu moramo obrniti hr-
bet, drugače bo naše zadnje
deblo — beraška palica. Ta mi-
sel prešinja nas vse. Zato pa se
vedno bolj oklepamo doma in
obračamo največjo pozornost
živilnoredi. Popolnoma se ujema-
mo s predavateljem, da je ta v

naših krajih osnovna in najbolj
dobičkanosna panoga, kar je
tudi «Edinost» že večkrat na-
glašala. Ne bomo sicer čez noč
dosegli stopnje naprednejših
dežel, katere je omenil preda-
vatelj, daleč smo še od vzorne
Danske, a vendar smo vsi pre-
pričani, da če bomo posnemali
njihovo železno voljo, jekleno
vztrajnost in smoteno delo, se
bomo tudi mi naglo bližali bolj-
šim razmeram. Seveda je treba
za to tudi strokovne izobrazbe,
ki je še največja pospeševalka
napredka. Tudi v tem se stri-
njamo s predavateljem, ki nam
je svetoval dobre strokovne
knjige. Premalo časa jim po-
svečamo, to bo treba popraviti.
Jesenski in zimski večeri so za
pametne in koristne razgovore,
za čtivo. Končno smo se pri se-
stanku zedinili za ustanovitev
zavarovalnice za govejo živino.
Ta bo četrti v našem okraju.

Znanost in umetnost

Ljubljansko gledališče

V Ljubljani, 10. nov. 1927.

Gotovo bo zanimalo čitačeve ob-
činstvo, ako povem dve, tri o na-
ših gledališčih. Gledališčih, pra-
vim, kajti imamo dve: operno in
dramsko gledališče.

Ponosno sem se vztrajala na
svojem sedežu, ko je neko gospo
iz Gradca vprašala ljubljanska so-
sedka, ali imajo v Gradcu opero,
in je ta odgovorila, da prihaja v
Gradec dunajska opera, svoje da
nimajo.

Ljubljansko občinstvo je jako
razvijeno in kritično. Še bolj kri-
tično pa so naši kritiki, gledališ-
ni referenti. Tako so skopli s hvalo
kakor občinstvo z odobravanjem.
Seveda niso naši kritiki zadirčivi,
vi, še celo prav obzirni so in pri-
zanesljivi ter pišejo vedno z roka-
vicami. Ali kdor se razume na čit-
vanje med vrstami, čita pod pri-
krito sodbo in pod milimi beseda-
mi, dolgimi uvoji in izbegavanju,
da kritik ni zadovoljen. Sedaj se
je pa pel Trubadur z gospo Vilfan-
Hunčevco v vlogi Eleonora in naš
operni referent — je dal enkrat
duška svojim pravim čustvom.

Prost vseh konvencionalnih ne-
resnic, kakor piše sam, je napisal
o tem nastopu oceno polno hvale,
kakor da se je oddahnil, da sme
pisati tako, kakor sodi in čuti. Naj
navedem odstavek iz njegove kri-
tike, da vidite, s kakimi močmi
razpolagajo tu pri nas.

«Vsak njen ton je kovan iz naj-
plemenitejše kovine, vznešen in
zmožen je vseh nijans. Satiranja,
potopi se z lahkoto v ubranost tek-
sta, iz katerega izrpa vse do po-
slednje misli. Odlična šola se kaže
v dragoceni dihalni kvaliteti in
kvantiteti, ki ji omogočuje peti z
največjo lahkoto. Vsa skala ču-
stvenosti ji je kot zelo inteligentni
pevki, igraje dostopna, vsaki gesti
da aдекватen izraz v glasu, tako
da sta pevka in igralka zlitli v eno
nedeljivo enoto. Samo človeku, ki
je rojen za oder, je to dano. Pri
vseh izrednih vrlinah glasu pevko
diči še močno simpatična zuna-
njost, svetleče manire ter fin okus
za toaleto».

Povem Vam, da takih kritik
nismo navajeni v Ljubljani. Vred-
na družica je bila Hunčevca v vlogi
Azucene ga. Thierry-Kavčnikova,
jako serjozna in vestna naša pevka
za izborni igro. Kritiki jo ome-
njajo vedno zelo pohvalno, med
občinstvom pa gre le en glas:
Thierryjeva je izvrstna! Meni se
zdi, da si je težko misliti boljše
Azuceno ali Carmen, nego je ta
naša izborna pevka in igralka.

Gospa Lovšetove letos pa še ni-
somo slišali in nam je vsem žal, da
še ne vemo, bomo li uživali njeno
lepo petje ali ne.

Tržaška naša znanca, g. Thaler-
jeva, Tržačanka g. Poličeva, g. Me-
vededova-Skerleja, g. Ribiče-
va in druge so se znane in dobre
solistke naše opere. Manjka nam
prav občutno dobre sopranistke,
odkar ne poje g. Lovšetova, in je
prav iz vrstnih sopranov odšlo
iz Ljubljane.

Zdi se mi, da so Rusi prav tako
rojeni igralci kakor so Čehi rojeni
glasbeniki. Imeli smo ruske pevce,
ničurnosti takega moža? Žen-
ska — nič ne rečem; da bi pa mo-
rali nositi lase, ki so bili strgani z
njene glave z nožem dvjaka...
«Ali pa kakega belokozca?» mu
je nekdo segel v besede Vaudreu-
it. «Mnogo skalpovcev je, katerih
kožna barva je prav tako kakor
vaša, moj dragi mestni glavar. Isto
tako je v tem našem zalnem mestu
mnoho plemenitih gospodov, ki si
zaljajajo glave z ženskimi skalpi,
kakor jih vi tako nagajivo imenu-
jete. Ali ni res tako, Robineau?»

«Popolnoma», je potrdil Robi-
neau s trdim suhim glasom, ki ga
je bilo slišati, kakor da prihaja od
daleč. Njegovi lastni lasje so bili
redki in temno spleteni.

Davidevo ustnice so bile tako su-
he kot glas stotnika Robineaua.
«Nabiranje žensk in otroških
skalpov je strašna navada», je
rekel, «ki se bo nadaljevala, do-
kol bosta naša in angleška vlada
z denarjem plačevali človeške la-
se. Videl sem skalpe francoskih
žen, monsieur Vaudreuil, v trdnja-
vi Fort William Henry, nekatere
tako lepih lasmi kot so tisti, ki
jih zdaj nosite. Ni mi prijetna mi-
sel, da krasijo glavo Angleža».

Bigot se je veselo hihljalo.

«Povsem pravilno je, da ste ga
okarali», je dejal. «Zlasti velja to
zdej, ko je imel tako nesramno
srečo, da me je oropal tega zakla-
da».

Nato se je David spoznal z o-
stalimi gospodi v sobi — z Desche-
nauxom, nadzornikom tajnikom,
pretkanim spletkejem in zaupni-
kom v ljubljenskih zadevah svo-
jega gospodarja; s Cadetom, gene-
ralnim komisarjem, čigar delež je
pri plenitvi Nove Francije znašal
nad dvajset milijonov frankov in
ki je v poznejših letih deloma
plačal za svojo nepoštenost in iz-
dajstvo v zaporih Bastilje; s Im-
bertom, generalnim sakladničar-
jem, ter Breardom, mornariškim

Potrni nelzmerne žalosti naznanjamo, da je naš najboljši papa, brat,
svak, stric, gospod

JANKO DEKLEVA

trgovec

danes ob 5. uri zjutraj, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb se bo vršil v petek, dne 2. decembra, ob 3. uri popoldne.

VREMSKI BRITOF, dne 30. novembra 1927.

Sinovi: Leo, Gustel, Janko. Hčerke: Anica, Milena, Gizela.
Družine Bernardis, Czoczek, ter ostali sorodniki.

(1249)

SEMENA IN UMETNA GNOLJA

Tržaška kmetijska družba v Tr-
stu ima v zalogi sveže dospelja se-
mena iz Nemčije in sicer: Vsa vr-
na semena, kakor redkivo, špina-
čo, zgodnji nizki in serdjni grah,
zgodnje zelje, solatno peso rdečo,
čebulček za sajenje, ter vsa ostala
vrtna in poljska semena.

Umetna gnolja:

Tomažev žindro, superfosfat,
kalijevo sol, žilski soliter in žve-
pleno kisli amonijak.

Kmetijske stroje.

Slamorenice «Mayfahrt», pluge
brane, čistilnice za žito, sadne in
grozdne stikalnice ter razno ro-
čno poljsko in vrtno orodje.

Slamorenice znamke Mayfahrt
ima v zalogi tudi Mlekarstva za-
druga v Trnovem.

Tržaška kmetijska družba v Trstu
ul. Torrobianca 19 in Raffineria 7
Telefon 44-39.

POSLANO

Z ozirom na to, da vsled član-
ka v «Edinosti» št. 273, radi po-
žiga v Čepovanu, so nastale ne-
osnovane govorice glede moje
osebe, izjavljam, da bom vsake-
ga obrekovalca sodnijsko zasle-
doval.

LOKAVEC, 30. novembra 1927.
(1250) Ferdinand Šuligoj.

*) Za članke pod tem naslovom odkla-
nja uredništvo vsako odgovornost.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi
23, pouk in pre-
vodi v vseh jezikih. 1542

HISA z velikim vrtom in gospodarskim
poslojem, sredi mesta, na prometnem
kraju, v kateri je lokal in krojaštvo prav
dobro vpeljavno, se prodaja. Dopolni na last-
nika: A. Meuz, Slovenska Bistrica, Sta-
jarsko. 1622

SLUŽKINJA, zmožna vseh hišnih del in
vajena otrok se sprejema. Via Ruggero
Manna 22. V. vrata 12. 1620

JEDILNA soba, z mramori iz kristalni-
mi ogledali se prodaja za nizko ceno. Viale
Venet settembre 37, I. 1621

SV. MIKLAVŽ. Ne pozabite obiskati pro-
dajalno v Trstu, Piazza Oberdan št. 1.
Bogala izbora hišnih potrebščin in igrač
po najzmernejših cenah. 1476

ZA SV. MIKLAVŽ likvidiramo vse igra-
re in soleke potrebščine po konkurenčnih
cenah. Sprejema se delo a-jour in an-
gleški vboj. Via Foscolo 15, vogal via
Manzoni. 1596

SPALNI divani, otomane navadni in
lulusni. Ferjancic, tapetnik, via S. Mau-
rizio 9. 1579

ŠTEDILOK se prodaja za L. 180. Via
Media 6, kovač. 1540

10 DO 50.000. Iščajo se kapitalisti za po-
sojila. Jamstvo. Visoke obresti. Ponud-
be pod «Kapitalist» na upravnistvo «E-
dinosti». 1602

SLUŽKINJA, priletna, za samostojno go-
spodinjstvo male družine, slovenske na-
rodnosti, se išče. Naslov pri goriskem
upravnistvu. 1608

KROJNA šola Donda-Klampferer, Trst,
odprete 3. decembra. 1619

STABILIMENTO musicale «Giuseppe
Verdi», Via Imbriani 18, vogal Carducci.
Muzikalije, godala, orkester, violine
itd. 1024

†

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorod-
nikom in znancem, da je večeraj previden
s sv. zakramenti preminul v cvetoči dobi
21. let

Josip Benulič

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil
danes, 1. decembra, ob 3.45, iz hiše žalosti
Campo S. Giacomo št. 17.

(1246) Žalujoča družina.
Odlik. pozr. podjetje Nuova Impresa Corso V. E. H. 47.

ACQUA DELL'ALABARDA, vsebuje ki-
nin in je najboljšo sredstvo proti izpa-
danju lasi. Lekarna Castellonovich, last-
nik F. Bolaffio, Trst, Via Giuliani 42 (Sv.
Jakob); v Gorici: Fiegel, Via Carducci 9.
1594

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče.
Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29.
1592

RYA je originalno mazilo RYA
ki odpravi radikale RYA
KURJA OČESA
Deblava se v vseh lekarnah
po znani ceni L. 3.—
FARMACIA SPORZA - Via Tor S. Piero 10 - Trst

KOLO TABUCCI
najtrpežnejše
in najcenejše.
Velika zaloga pnevmatikov in potreb-
ščin za kolesa, mo-
torna kolesa in av-
tomobile.
PIO TABUCCI
TRST (1044)
Via XXX ottobre 15

Frizerni salon

v Beogradu

na jako prometnem kraju, se takoj
proda. — Čisti mesečni dobiček od
15.000 do 25.000 dinarjev (4.600
do 7.800 lir). Ponudbe pod «Da-
menfriseurgeschäft» na anončno pi-
sarno Rudolf Mose, Beograd. (1251)

Purich & Co. - Trst
Elektromehanična dobava
Via S. Anastasio 12 Telefon 8-29
Električni prevodniki. Cevi za
izoliranje elektrike. Električne
žarnice. Kristali za elek-
triko. Likalniki. Potrebščine
preciznosti za mehaniko.
Zahtevajte cenik!!
(1212)

VOLNENINE
Velour
Angleško blago
Flanella
Astrahan
Peluches
MANUFACTURE
PAULATTO
TRST
VIA DANTE 10 - VIA MAZZINI 32
Pubbl. TITAN - Trieste.

ZLATARNA Albert Pevh
Trst, Via Mazzini 46
Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja
in prodaja zlatenino. — Cene zmerno.

Najvišje cene plačujem za
KOŽE
kua, zlatc, lisic, di-
hurjev, videt, jazbe-
cev, mačk, veveric,
krto, divjih in do-
mačih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti.
Sprejemajo se
D. Windspach - Trst
Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 16
Telefon int. 36-65.

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske
prošlosti (60)
Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

Zadržanje stotnika Robineaua je
pa bilo nekako neumljivo. Na-
smehnil se je toda njegov smehljaj
je bil prijeten. Njegove oči so se
za hip predirljivo uprle v Davida,
kakor da mu hočejo videti v dno
srca. Njegova postava je bila vit-
ka in ne baš korenjaska, na ble-
dem in nečustvenem obrazu je pa
plaval trpek izraz človeka, ki je
postal žrtve nepojemljive moreče
nesreče. Še dokaj let mu je manj-
kalo do srednje moške starosti.
David je šele naslednji dan zve-
del, da je Robineau poslednji od
odlične vrste plemečev in junas-
kih bojevnikov.

«Srečo imam!» je kričal de
Peau. «Če ne bi imel danes mon-
sieur Vandreuil nove lasulje, nas
gotovo ne bi bilo tukaj. Komaj je
čakal, da se pokaže v njej».

Vandreuil je zadovoljivo predel
s palci in se počasi obrnil na raz-
svetljenem mestu, da pokaže na
vse strani blesteči slap kodrov, ki
mu je padal na pleča.

«To so angleški lasje, veste Da-
vid!» je ponosno pojasnjeval. «To
so bili v čast ženski, ki jih je no-
sila! Otavski Indijanci so jih po-
slali skupno s kako dvanajstoročo
drugih skalpov v dar Belemu Oče-
tu, ki živi ostanen morja. Toda jaz
jih potrebujem bolj kot Ludovik
in pri kartini igri z našim časti-
vrednim prijateljem Bigotom se
mi je posrečilo dobiti to lasuljo.
Ali ni lepa, David?»

«Dobri Bog, na glavi nosi žen-
ski skalpi!» je vzkliznil de Peau,
kakor da ga stresa groza. «Poro-
čnik Rock, kaj si morete misliti o

ničurnosti takega moža? Žen-
ska — nič ne rečem; da bi pa mo-
rali nositi lase, ki so bili strgani z
njene glave z nožem dvjaka...
«Ali pa kakega belokozca?» mu
je nekdo segel v besede Vaudreu-
it. «Mnogo skalpovcev je, katerih
kožna barva je prav tako kakor
vaša, moj dragi mestni glavar. Isto
tako je v tem našem zalnem mestu
mnoho plemenitih gospodov, ki si
zaljajajo glave z ženskimi skalpi,
kakor jih vi tako nagajivo imenu-
jete. Ali ni res tako, Robineau?»

«Popolnoma», je potrdil Robi-
neau s trdim suhim glasom, ki ga
je bilo slišati, kakor da prihaja od
daleč. Njegovi lastni lasje so bili
redki in temno spleteni.

Davidevo ustnice so bile tako su-
he kot glas stotnika Robineaua.
«Nabiranje žensk in otroških
skalpov je strašna navada», je
rekel, «ki se bo nadaljevala, do-
kol bosta naša in angleška vlada
z denarjem plačevali človeške la-
se. Videl sem skalpe francoskih
žen, monsieur Vaudreuil, v trdnja-
vi Fort William Henry, nekatere
tako lepih lasmi kot so tisti, ki
jih zdaj nosite. Ni mi prijetna mi-
sel, da krasijo glavo Angleža».

Bigot se je veselo hihljalo.

«Povsem pravilno je, da ste ga
okarali», je dejal. «Zlasti velja to
zdej, ko je imel tako nesramno
srečo, da me je oropal tega zakla-
da».

ki so bili obenem izvrstni igralci: Popova, Balabana in Orlova, ki so vsi odšli na boljše mesta. Ostal pa je v operi le še edini Rus Holodkov, ki se je odlično posebej v Borisu Godunovu in je ostavil v vsakem, ki ga je slišal v tej vlogi, neizbrisni vtis. Poje različne vloge z enako hravuro.

O mojstru Betettu ni treba, da govorim; on je star znanec, nedosegljiv basist, ki se izkazuje v vseh svojih partijah tudi kot finega in izvrstnega igralca.

Dobri basisti je tudi Rumpel z močnim, zakroženim glasom.

Dobri tenorji so sploh bolj bele vrane; tudi ljubljanska opera jih kruto pogreša, odkar je šel iz Ljubljane Šimenc, nekdanec iz Trsta. Najboljši je Banovec, ki ima jako simpatičen, davi preobsežen glas in poje z lahkoto.

Razen naših pevcev prihajajo čisto gostovat razni pevci in pevke, zadnje čase je prav posebno mnogo takih gostovanj; menda se poizkušajo in vadijo za angažma.

Naše gledališče je tako napredno, da smo imeli že dve predstavi opere: »Ljubezen do treh oranz«, katere snov je zajela iz pravljice Carla Gozzija. Tekst in muzika sta pa od Rusa Sergeja Prokofjeva. Ljubljana je peto mesto na svetu, kjer se poje ta čudežna opera. Prvič se je pela v Chicagu l. 1921.

Prokofjev je s Stravinskim najmarkantnejša osebnost med sedanjimi ruskimi kompozitisti. Imajo svoj čisto poseben izraz njegov dramatski slog. V Prokofjevi glasbi ni arij ne kantilen; on ne zahteva velikih pevcev, ampak pevce-igralce, ki morajo podčrtavati bolj umetnino in igrati nego sami sebe (Gledališki list 2. št.).

Lansko leto so dali sledeče novitete: P. Hugolin Sattner: »Tajda«, Rožič: »Eros in Psyche«, Mozart: »Čosi fan tutte«, Beethoven: »Fidelio«.

Poleg teh so se na novo naštudirale in uprizorile še sledeče: Verdi: »Othello«, Halévy: »Zidinja«, Verdi: »Ples v maskah«.

Reprize pa so bile: Foerster: »Gorenjski slavček«, Hatze: »Povratka«, Musorgskij: »Boris Godunov«, Smetana: »Prodana nevesta«, Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«, Bizet: »Carmen«, Massenet: »Manon«, Verdi: »Trubatur«, Puccini: »G'anni Schicchi«, Verdi: Rigoletto, Puccini: »Tosca«, Catalani: »La Wally«, Rossini: »Sevilski brivci«, Verdi: »Aida«, Mascagni: »Cavalleria rusticana«, Leoncavallo: »Glumati«, Puccini: »Madame Butterfly«, Mozart: »Figaro-va svatba«, Wagner: »Večni mornar« in »Tannhauser«, D'Albert: »Mrtva oči«.

Vidite, da imamo lep in bogat repertoar in da smo lahko zadovoljni, dasi bi si želeli, da bi Ljubljana ne bila tako glavna skušnjava za pevke in pevce kakor je. Ko tu zmagajo in zaslovijo, odletijo na vse kraje, iščejo si boljše mest in morebiti hvaležnejše publike.

Drama.

V dramo igrajo še vedno naši dobri znanzi iz Trsta: Avgusta Danilova, Milan Skrbinek in Danilova, ki sedaj nastopa še kot gost.

Med igralkami se posebno odlikuje Rusinja Nablocka. Igra naravno, brez vsakega patosa in obvlada zdaj je prav dobro slovenski jezik. Nekdo je napisal o njej dramatični referat, da je, ko pride Nablocka na oder, tako, kakor bi se pokazalo sonce. In res ona prinese življenje s svojim živahnim temperamentom, simpatičnim glasom in naglo govorico. (Nekateri igralci govorijo posebno v salonskih igrah in komedijah prepočasi in preveč s poudarkom.)

Kaj radi gledamo in poslušamo Milo Saričev, ki je uporabljal v različnih vlogah tako v resnih in tragičnih kakor komičnih.

Izvrstna tragedinja je Marija Vera; odlikujejo se še Medvedova-Skerljeva, Vera in Mira Danilovi, Debeljakova, mati in hči Juvanovi, in Rakarjeva. Vse druge store svoje dolžnost.

Izmed igralcev so trije režiserji: višji režiser Osič Šest in režiserja Milan Skrbinek in Milan Pugeji.

Rogoz, ki je pred kratkim gostoval v Pragi kot Hamlet in žel velike uspehe, igra različne vloge z veliko inteligenco. Ugaja povsod, posebno se pa odlikuje kot »Skopuh« v Molièru, »Idijot« v Dostojevskem, v »Božjem človeku« od Begovića itd. Kralj, Cesar, Sever in Lipah so simpatični in igralci vedno na pravem mestu, ki razumejo svojo vlogo in se vanjo vživijo.

Letos smo imeli še tri novitete: »Polnoč« od Hrvata Kulundžića, ki ni baš ugajala, »Dva bregova« od Slovenca Antona Leskoveca in od Shakespearja »Ukročeno trimoglavko«.

Lani so pa bile nove: slovenska »Triglavka bajka« od Golije, hrvaška »Božji človek« od Begovića, češka »Drugi breg« od Hilberta, francoska »Skopuh« od Molièra in »Dr. Knock ali triumf medicine« od Romaina, angleške »Macbeth« od Shakespearja, »Yoy« od Galsworthyja »Pahljača Lady« Vindermere od Wildea, »Timjaz« od Barrya, »Mnogo hrupa za nič« od Shakespearja, italijanske: »La locandiera« (Mirandolina) od Goldonija, nemške: »Slaba vest« od Anzengruberja, »Gohsek« od Hasencleverja in »Večni mladenci« od Engela. Razen teh novitet je bilo še mnogo repriz prejšnjih dram, komedij in oper.

Občinstvo sledi pazljivo, a onega navdušenja ni pri njem, kakor smo ga bili vajeni v Trstu. Ob kon-

cu vse hiti proti vratom, vsem se mudi, tudi ob najboljši predstavi ploška in kliče igralce in pevce brez zastor le mladina na stojalih.

Oton Zupančič: »Pekleni kopalnica«.

Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena trdovestni, večeravni slikanici s poštnino vred Din. 37.50.

Pod tem naslovom je izšla za Miklavža pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani krasna slikanica, za katero je priredil slovensko besedilo Oton Zupančič. Bujna fantazija povede mlade radovedneže pod rujačo zemljo, kjer ždi in spi ob koreninah nešteto žuželk, hroščev, hub in gosenic in kjer tičijo v zemlji koreninice, korenčki in gomolji tisočev bilk in cvetk. Vse čaka klica matere, da jih pozove izpod korenin v življenje. In ko ta klica zadoni, tedaj se prebujajo iz dolgega spanja zaspančki, si popravljajo in krojijo oblečke, jih barvajo in končno vsi veseli, okrašeni z najrazličnejšimi cvetličami zlezejo na ozelenelo trato. Vsa priroda jih je na mah polna. V nji se radujejo toplega solnca, dokler jih v pozni jeseni mrzel veter zopet ne naze- ne nazaj pod korenine.

Lepše slikanice mladina za letošnji božič ne bi mogla dobiti. Otroci jo bodo na mah vzljubili in vedno znova prebirali in gledali.

Drobne gospodarske vesti

— Gdansk je postal po mirovni pogodbi samostojna država pod okriljem Društva narodov, vendar pa v gotovi odvisnosti od Poljske. Luka je zvezana s plovnico reko Vistulo, Poljsko, katera tvori tako njeno naravno zaledje. Pred svetovno vojno pa je bil večji del tega naravnega zaledja pokrajina ruskega carstva, medtem ko je mesto Gdansk pripadalo Nemčiji. Ta okoliščina ni tedaj dovolila, da bi se mogla luka takoj razviti kot bi ji bilo mogoče z ozirom na bogato obširno zaledje. Sedaj, ko je prešlo vse to zaledje v eno samo državo in ker se tudi Gdansk samo nahaja v polodvisnosti Poljske, se je promet te luke nemansko hitro razširil. To pot nam namudi Gdansk zopet en primer, kakšne važnosti je za vsako luko politično razmerje zaledja. Sedaj je ves izvozni promet Poljske neovirano obrnjen skozi to luko in ker ima Poljska pred seboj še ogromne možnosti gospodarskega razvoja — naravno bogastvo Poljske namreč v resnici ne zaostaja dosti za onim Nemčije, samo da se ni izrabljeno toliko kot ono — si lahko mislimo, kako si- jajne izgube ima to mesto za bodočnost. Pomorski promet je več kot trikrat tako velik kot pred vojno. Leta 1913. je prišlo v luko Gdansk 931.000 ton parnikov, a l. 1926. 3.432.480 ton. Blagovni promet je tudi ogromno narasel, in sicer od 2.269.603 ton l. 1913 na 6.300.301 ton l. 1926. Razvoj navzgor se nadaljuje tudi v tekočem letu in je že v prvih devetih mesecih doseženih 5.709.645 ton. Nobena druga evropska luka ne more izkazovati takega silnega napredka.

BORZNA POROČILA
Trst, 30. novembra 1927.
Amsterdam 740-746, Belgija 256.50-260.50, Francija 72.19-72.49, London 89.60-89.80, New-York 18.33%-18.89% Španija 302.50-308.50, Švica 353.75-355.75, Atene 24.10-24.60, Berlin 436-442, Bukarešt 11.12%-11.52%, Praga 54.32%-54.62%, Ogrska 319-325, Dunaj 256.50-262.50, Zagreb 32.25-32.55.
Uradna cena zlata (29. 11.) L 354.85; vojnoškodninske obveznice 69.50.

Ženitev

Rusko spisal Mihajl Zoščenko

Pred kratkim smo pričeli v našem listu članici o ruskem humoristu Mihajlu Zoščenko. Da bodo čitatelji vedeli, kakšne vrste je njegov humor in slog, priložujemo kratko humoresko »Ženitev«, v kateri se na jekel način norčuje iz ruskega sovjetskega načina »naših in prvih« sklenjenih ženitev in zopetnih ločitev.

To je res, Volodjki Zavituškin je delal vse prenašlo. To je bil njegov pogrešek.

Lahko bi rekel, da svoje neveste niti pogledal ni natančno. Pošteno povedano, je brez suknje in brez klobuka niti videl ni. Radi tega, ker so se najglavnejši dogodki odigrali kar sredi ceste.

Res je sicer, da je šel pred poroko k njeni mami, da se predstavi, toda pri tem niti svrhnika ni slegel. To je opravil v predsobi, tako rekoč kar mimogrede.

Volodjka Zavituškin se je seznanil s svojo nevesto v tramvaju.

Nekoč je sedel v tramvajskem vozu in zagledal gospodično pred seboj. Bila je oblečena v zimski plašč.

Stala je tik pred Volodjko in se držala za jermen, da bi ne padla. In s prosto roko je pritiskala majhen zavoj na prsi. V vozu je bila seveda gneča. Odkrita povedano, tako stati ni bilo ravno prijetno.

Volodjku je bilo žal zanj. »Prosim, sedite na moja ko-

lena,« je dejal, »nato vam bo že laže.«

»O ne,« je dejala, »hvala.«
»No, pa mi dajte vsaj zavoj,« je dejal. »Ne sramujte se. Nato vam bo že laže.«

Ne, tudi zavoj ni hotela dati. Morda se je bala, da bi ga ji ne ukradel ali karkoli.

Nato je pogledal Volodjka gospodično še enkrat in je bil ves iz sebe.

»Moj Bog,« je pomislil pri sebi, »kakšno krasno deklico se vozijo v tramvaju!«

Tako sta se peljala dve postaji. Tri. Štiri. Končno je opazil Zavituškin, da bo gospodična izstopila. Tedaj se je dvignil tudi Volodjka. In pri izhodu sta napravila znanje.

In sta šla skupaj. In ker se je vse nadaljnje vršilo naglo in brez denarnih izdatkov, jo je Zavituškin že naslednjega dne zasnubil. Če je ona takoj pristala za to, nam ni znano, toda tretjega dne sta bila že na uradu in sta se dala zapisati. In baš tedaj, ko sta se dala vpisati v poročno knjigo, so nastali veliki dogodki.

Iz urada sta se napotila na mamino stanovanje. Tam je bilo vse križem. Pogrinjali so mizo. Mnogo gostov je bilo zbranih. Zakaj tudi ne? Družinski praznik, pričakovali so samo še novoporočence.

Nekaj gospodičin in gospodov si je dalo opraviti v sobi, pogrinjali so mizo, odpirali steklenice. Svojo mlado ženo je Volodjka izgubil že v predsobi. Nenadoma je stal pred celo tropo tet in sorodnikov, ki so mu čestitali in ga vlekli v jedilnico.

Tu je postal Volodjku na mah zeleno pred očmi, in ni mogel več spoznati, katera je njegova žena. Zelo veliko žensk je bilo tu. Vrtele so se okrog njega, obdajale so ga, toda Volodjka se kljub dnevnim svetlobi ni mogel razgledati.

»Moj Bog,« je pomislil Volodjka, »kaj takega se mi še ni pripetilo! Katera izmed njih je pravzaprav moja žena?«

Začel jo je iskati med navzočimi, šel je od ene do druge, toda nobena ni kazala posebnega veselja radi njegovega približevanja.

Tu se je Volodjka nekoliko preplašil...

»V lepo reč sem padel,« si je mislil, »še svoje žene ne morem več dobiti.«

Ej, to so ga sorodniki krivo pogledovali: »Kaj hodi ta človek kot kak norec okrog in tako bulji v vsako žensko...«

Do dna potrt je obstal Volodjka na vratih.

»Dobro,« si je mislil, »da bi le že kmalu sedel k mizi. Morda se zadeva potem razjasni. Tista, ki sede k meni, je moja. Če bi bila le tista plavalaska tam le... Sicer mi pa lahko podtaknejo kakšno grdo spako in jaz naj potem živim z njo...«

Gosti so začeli sedati k mizi. Mama jih je prosila, naj počakajo še nekoliko, toda pogled na jedi in pijače je bil tako vabljiv, da niso mogli več prestajati...

Volodjka so vlekli na častno mesto. K njemu so posedli neke gospodične. Volodjka jo je pogledal in breme mu je padlo s srca.

»He,« si je mislil, »ta pa ni slaba. Brez klobuka je celo lepa. Nos ji ne štrli več tako naprej.«

Srce mu je vzvalovilo, nalil si je poln kozarec vina, nalil ga je tudi nji, voščil ji je in jo poljubil.

Toda tu začenjajo veliki dogodki.

»To je,« so vpili, »pravi potepuh. Kar na gospodične se spravi. Mlada žena se še ni u- tvegala preobleči, on pa se že vadi z drugimi.«

Nato je začela splošna svinjarija, vpili in drenjali so se vsi vprek.

Seveda, Volodjka bi bil lahko vse skupaj obrnil v šalo, toda bila je močno užaljen, ker ga je eden izmed sorodnikov mlátil s steklenico po plečih.

»Vrag naj se tu spozna,« si je mislil. »Polna hiša žensk in jaz naj se znajdem iz tega.«

Tedaj je vstopila mlada žena v beli obleki. S cvetličami. Zopet krik, tuljenje in histerični napadi.

Naravno, da so začeli sorodniki prazniti stanovanje...

Volodjka je menil: »Dajte mi vsaj jesti. Danes sem imel mnogo opravila in sem še polnoma tešč.«

Toda sorodniki so se potrudili in so vrgli Volodjka po stopnicah.

Naslednjega dne je stopil Vo-

lodjka po delu v urad in se dal ločiti.

V uradu se nihče ni čudil. »Tudi kaj takega se je že zgodilo,« so mu dejali. »Danes spada to k redu.«

In dahi so mu ločitveni list. F. B.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Mala letala v Ameriki.

V New Yorku se je ustanovila družba za gradnjo letal. Predsednikom te družbe je bil izbran letalec Chamberlin. Vsako letalo bo veljalo 2500 dolarjev (45.000 lir). Kdor si bo nabavil tako letalo, bo lahko brezplačno obiskoval letalni tečaj, ustanovljen od podjetja samega.

Darilo odlikovani pisatelji.

Gracijo Deleddi, italijanski pisatelj, pred dnevi odlikovani z Noblovo nagrado, namerava podariti njeno rojstno mestoce Nuoro v sarsarski pokrajini na Sardiniji, njeno rojstno hišo in vrh, na katerem je spisala pisateljica svoje prve. V ta namen se je že sestavil poseben odbor meščanov, da nabere potrebn vso to za odkup hiše od sedanjega lastnika.

Windischgratzova zapuščina.

Ni dolgo, ko je umrl na Dunaju princ Windischgratz. Njegova zapuščina znaša več milijonov šilingov. Ker nima direktnih dedičev, bo podedoval vse te milijone njegov bratranec Alojzij Windischgratz, ki je bil pred letom dni obsojen pred budimpeštansko sodnico na štiri leta ječe radi ponarejanja bankovcev.

Z nemškega književnega trga.

Statistični državni urad v Berlinu je ugotovil, da je izšlo v nemških deželah, t. j. v Nemčiji, v Avstriji in nemškem delu Švice v letu 1925 točno 31.595 novih knjig, v letu 1926 30.064, letos pa kaže vse, da se bo lansko število povečalo. O teh novih knjigah se računa, da so šest do sedem tisoč nove izdaje že objavljenih del, vsekakor je nad 25 tisoč novih spisov. Vsak dan izide 75 novih knjig, ki so po večini skoraj vse leposlovne. Ta preveliki blagoslov vpliva seveda na knjižni trg, ki je preobložen in bo moral omejiti izdajanje založarn, ker se tudi občinstvo ne more točno orientirati. Isti državni urad je izjavil, da pride na vsakih 3000 Nemcev en pisatelj.

Hrošči uničijo hišo

Že nekaj časa sem se opazuje, da se pojavlja v najrazličnejših krajih Evrope tako zvani medeni hrošč, ki je v stanu uničiti celo poslopje. O enem takem slučaju smo že pred meseci poročali. Sedaj prihaja poročilo iz Oberentfeldna v Švici in iz Gentbina na Saškem o delovanju in uspehih prej omenjenega hrošča. V obeh krajih so se lotili hroščji župnišča. V Gentbinu so požrli hrošči najprej obleke in potem sploh vse, kar se je dalo zreti. Ko so prevrtili tramovje, se je stavba podrla, ljudje sa morali na ukaz oblasti izkoptati okrog podrtije globok jarek, kamor se je napeljala voda in nato so se ostanki hiše sežgali. V Švici so se pa borili zoper hrošča s strupenimi plini. Vojnotehnični oddelek iz Berna je pokril vse župnišče z ogromnimi ruhajmi in odejami, okna in vrata so se hermetično zaprla in v poslopje so se spustili strupeni plini. Dostop do hiše je bil več dni zabranjen, to pa radi strupenih plinov. Ti plini so menda najboljše sredstvo zoper te hrošče. Z istim sredstvom bodo prebanjali sedaj te požrešne živali tudi v Baslu, kjer se je ta mrčes že pojavil v dveh hišah. Seveda je ljudstvo zelo vznemirjeno, ker nima nobenega zagotovila, da se ni hrošč lotil tudi že drugih hiš.

Ker niso sprejeli njegovih del

Med uprizoritvijo igre »Čarovniki« od Edgarja Wallaceja v novem nemškem gledališču v Pragi sta zadonela nenadoma dva strela. Igralci so na srečo nadaljevali igro, sicer bi nastala panika, ki bi lahko zahtevala več žrtv. Občinstvo se je klenčno potolažilo, meneč, da spadata strela k igri. Ko je zavesa padla, je prijel policist moža, ki je bil med predstavo dvakrat ustrelil. Bil je to neki Anton Enrich, pomožni defa- v v tovarni za porcelan v Rohlau-u pri Karlovih Varih in obenem nemški pisatelj, ki je, kakor je sam izjavil, nalašč prišel v Prago, da je mogel s streli protestirati proti temu, da noče noben gledališki ravnatelj sprejeti njegovih dramatičnih del, ki so vsekakor, tako je pisatelj sam zatrdil izprašujočemu policaju, boljša, lepša in zanimivejša kakor pa dela drugih pisateljev. S svojim uspehom je lahko pisatelj Enrich popolnoma zadovoljen, njegovo ime se je takoj razneslo po vsem svetu in mogoče bo sedaj kak ravnatelj vendar le pregle-

dal njegov rokopis. Kaj to, če bo za svoj čin kaznovan, samo da se uprizarji prej ali slej tudi kako njegovo delo na gledališnem odru.

Aljehin svetovni šahovski prvak

Več tednov je bil v Buenos Airesu lud boj med obema šahovskima prvakoma Capablanca in Aljehinom. Zmagal je Aljehin, ki je tako postal svetovni šahovski prvak.

Poroča milijonarjeve nečakinje

V Pittsburgu se je poročila nečakinja ameriškega finančnega ministra, miss Sarah C. Mellon z Alanom Scalfem. Za to slavnost se je zgradil poseben velik paviljon, čigar gradnja je veljala 100.000 dolarjev. Stene tega poslopja so se pokrile z najdragocenejšimi preprogami in najredkejšimi slikami. Na eni strani dvorane je bil postavljen baldahin iz najdražje svile, pod katerim sta sprejemala novoporočence sredi najlepših rož čestitke gostov. Po obedu so si gostje ogledali poročna darila, razpostavljena na ogled v treh velikih sobanah. Darila se cenijo na pol milijona dolarjev. Na slavnost je bilo razposlanih nad tisoč vabil in sodi se, da je zahtevala ta poročna slavnost nad pol milijona dolarjev (9 milijonov lir) stroškov.

Podzemeljske najdbe v Londonu

Poslopje, v katerem se stavi in tiska list »Daily Express« v Londonu, nameravajo razširiti in povečati. Pri izkopavanju novih temeljev so prišli v globini šestih do sedmih metrov na žare, v katerih so se nahajale kosti, kakor se je ugotovilo, Rimljanov iz prvega stoletja po Kr. r. Osem žar je bilo popolnoma dobro ohranjenih in so se zato prenesle v londonski muzej. Najdba rimljanskega pokopališča zapadno od rečice Fleet je velikega starinoslvskega pomena, ker dokazuje, da je bil rimski London mnogo večji, kakor se je doslej mislilo. Pokopališče v bližini »Daily Expressa«, pravkar odkrito, je bilo skoraj gotovo le en del glavnega pokopališča na vzhodni strani prej imenovane rečice.

Mačja razstava

Stari Egipčani so častili mačke kot božanska bitja in so na spomenikih dajali svojim bogovom mačji obraz. Dandanes se obožujejo svete mačke le še v Siamu, državi na indijskem polotoku. Siamske mačke se pa tudi odlikujejo po posebni lepoti. Društvo za gojenje siamskih mačk v Londonu je priredilo razstavo, na kateri se je odlikovala najlepša mačka. To mačko občuduje sedaj ves London. Njene oči se svetijo ko safirji in njena dlaka je zlato rjave barve.

Avtomobilna črta

Trst-Lokve-Divača-Senožeče
PODJETJE BRUNELLI
Odhodi s trga Oberdan.

Vozni red od 1. oktobra do 31. marca.
Iz Trsta v Senožeče ob 16.15. Iz Bazovice ob 16.45. Iz Lokve ob 17.— Iz Divače ob 17.10.

Iz Senožeč v Trst ob 7.30. Iz Divače ob 7.50. Iz Bazovice ob 8.15.
Listki za tja in nazaj: Trst-Divača in nazaj L 13.— Trst-Senožeče in nazaj L 16.—

ŠIRITE

„Naš glas“
Mesečno družinsko revijo!
Naročnina za celo leto 16 L

Naslov:
Trieste, Casella postale 348

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDECI in za OKREVANJE
LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

Prijatelji, znanzi in vsi odjemalci!

Kadar nakupujete oblačila ne pozabite na

skladišče izgotovljenih oblek in suknja

„Alle Grandi Fabbriche“

Trst, Corso Garibaldi 10 - tel. 3121

ki Vam nudi stalno bogato izbero.

IZGOTOVLJENE OBLEKE

PALETOTS, RANGLAN, POVRŠNIKI, DEŽNI PLAŠCI, SPORTNE IN MORNARKE OBLEKE ZA ŠOLARJE.

Poštene cene

Poseben oddelek za nacionalno in inozemsko blago za naročila po meri. Delo zajamčeno.

Blago, ki ne ugaja, tudi ako je bilo naročeno, se zamenja ali pa se vrne denar.

Odlikovana tovarna
A. MOURICA
Trst, Via Udine 85
Prodaja na debelo in drobno
Jerbesi za zelenjavo in mleko, košare in košarice iz vetrovica, naslonjači in koški za darova. Velika izbira stočkov za otroke. Košare po naročilu.
- Poštijatev - deželo -

NOGAVICE
ROMANČ
VOLNA, SUKANEC, SVILA
ZA ŽENSKO
MOŠKE IN OTROKE
MANUFAKTURE
PAULATTO
TRST
VIA DANTE 10 - VIA MAZZINI 32

Publ. TYTAN - Trieste.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omejl. poroštvo
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema »Dinarje« na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.

— Obrestna mera po dogovoru. —

Na razpolago varnostne celice (sata)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.